

**BAŽNYČIOS
ŽINIOS****Šiame numeryje:****Popiežius**

Laiškas kunigams 2005 m. Didžiojo ketvirtadienio proga	2
Žinia 42-osios pasaulinės maldos už pašaukimus dienos proga	4

Lietuvos Vyskupų Konferencija

Lietuvos vyskupų laiškas Maldos už pašaukimus savaitės proga	6
--	---

Bažnyčia Lietuvoje

Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinis posėdis	7
Kardinolas Audrys Juozas Bačkis komentavo Sveikatos apsaugos ministro planus	8
Lietuvos kariuomenės ordinariato kapelionų susirinkimas	9
Vysk. R. Norvila dalyvavo COMECE plenarinėje sesijoje	10
Kunigui A. Lipniūnui paminėti skirti renginiai	11
<i>Aušrai</i> – 30	12
Šventiniai renginiai Vilniaus seminarijoje	14
Arkivyskupas S. Tamkevičius pasiūlė patalpas atkuriamam miesto istorijos muziejui	14
Lietuvos Biblijos draugijos generalinė asamblėja	16
Konferencija „Religija ir kultūra“	16

Homilijos

BALTASIS SEKMADIENIS II Velykų sekmadienis	18
LAIMINGA KELIONĖ III Velykų sekmadienis	19
GERASIS GANYTOJAS IV Velykų sekmadienis	20

Ganytojo žodis

Kardinolo A. J. Bačchio Velyknakčio pamokslas	21
Kardinolo A. J. Bačchio pamokslas Kovo 11-osios proga	22

Bažnyčia pasaulyje

Popiežius pabrėžia Atgailos sakramento reikšmę	24
--	----

Popiežius Jonas Paulius II

Laiškas kunigams 2005 m. Didžiojo ketvirtadienio proga

Brangūs kunigai!

1. Šiais Eucharistijos metais mūsų kasmetinis dvasinis susitikimas Didįjį ketvirtadienį – dieną, kai Kristus parodė „savo meilę iki galo“ (Jn 13, 1), Eucharistijos ir mūsų kunigystės dieną – mane itin džiugina.

Į jus, brangūs kunigai, krypta mano mintys, kai gydydamasis bei atgaudamas jėgas leidžiu laiką ligoninėje kaip ligonis tarp ligonių ir Eucharistijoje savo kančias vieniju su Kristaus kančia. Šia dvasia norėčiau su jumis apmąstyti kelis mūsų kunigiškojo dvasingumo aspektus.

Tai darydamas vadovausiuosi Eucharistijos įsteigimo žodžiais, kuriuos kasdien tariame *in persona Christi*, kad ant mūsų altorių sudabartintume ant Kalvarijos kalno vienąkart visiems laikams atliktą auką. Iš šių žodžių sklinda mūsų kunigiškąjį dvasingumą apšviečiančios išvalgos: jei Eucharistija gyvena visa Bažnyčia, tai kunigiškajai egzistencijai juolab turi būti būdingas „eucharistinis pavidalas“. Tad Eucharistijos įsteigimo žodžiai mums turėtų būti ne tik konsekracijos, bet ir „gyvenimo formulė“.

„Padėkos“ esmingai paženklinta egzistencija

2. *„Tibi gratias agens benedixit...“* Per kiekvienas šventąsias Mišias prisimename ir atnaujiname pirmutinį jausmą, Jėzaus išreikštą laužant duoną: *padėką*. Dėkingumas yra nuostata, pagrindžianti patį žodį „Eucharistija“. Į šią dėkingumo išraišką įsilieja visas biblinis *mirabilia Dei* aukštinimo dvasingumas. Dievas mus myli, jis užbėga mums už akių savo Apvaizda ir lydi mus nepertraukiamais išganymo darbais.

Eucharistijoje Jėzus dėkoja Tėvui su mumis ir už mus. Ši Jėzaus padėka negali neženklinti kunigo gyvenimo. Kunigas žino turįs ugdytis nuolatinio dėkingumo už gausias gyvenimo tėkmėje gautas dovanas nuostatą – pirmiausia už tikėjimo, kurį jam pavesta skelbti, dovaną ir kunigystės, visiškai pašvenčiančios jį Dievo karalystės tarnybai, dovaną. Kiekvienam iš mūsų tenka nešti savo kryžių – ir tokie tikrai nesame vieni! – tačiau gautos dovanos yra tokios didelės, kad negalime negiedoti iš pačių širdies gelmių *Magnificat*.

„Dovanojama“ egzistencija

3. *„Accipite et manducate. Accipite et bibite“*. Savęs dovanojimą, kurio versmė glūdi trinitariniame Dievo-Meilės gyvenime, Kristus iškiliausiai išreiškia kryžiaus auka, kurios sakramentinė anticipacija yra Paskutinė vakarienė. Negalime kartoti konsekracijos žodžių, *nesijausdami esantys asmeniškai įtraukti į šį dvasinį vyksmą*. Tam tikra prasme ir kunigas turi išmokti tiesiai ir dosniai ištarti: „Imkite ir valgykite“. Juk jo gyvenimas prasmingas tik tada, kai jis moka padaryti save dovana, atiduodamas save bendruomenei ir tarnaudamas visiems, kuriems jo reikia.

Būtent to Jėzus tikėjosi iš savo mokinių, savo pasakojime apie kojų mazgojimą pabrėžia evangelistas Jonas. Būtent to iš kunigų tikisi ir Dievo tauta. Geriau pamąscius, tampa aišku, jog klusnumą, kuriam kunigas išpareigojo savo šventimų dieną – ir yra kviečiamas tą pažadą atnaujinti per Krizmos Mišias, – suprantamą daro jo ryšys su Eucharistija. Paklusdamas iš meilės, atsisakydamas teisėtų laisvės erdvių, kai to reikalauja autoritetinga vyskupo išvalga, kunigas savo paties kūnu įgyvendina tą „imkite ir valgykite“, kuriuo Kristus per Paskutinę vakarienę atidavė save Bažnyčiai.

Išganymo tarnybai „išganyta“ egzistencija

4. *„Hoc est enim corpus meum quod pro vobis tradetur“*. Kristaus kūnas ir kraujas atiduodami dėl žmogaus, *viso žmogaus ir visų žmonių, išganymo*. Tai *vientisas* ir sykiu *visuotinis* išganymas, idant nė vienam žmogui, jei jis pats to laisva valia neatmeta, nebūtų atsakyta Kristaus kraujo, *„qui pro vobis et pro multis effundetur“*, išganomosios galios. Tai – auka, atnašaujama, kaip teigiama Biblijos tekste vartojant tipiškai semitinį pasakymą (*Mk 14, 24; Mt 26, 28; plg. Iz 53, 11–12*), už „daugelį“. Tas pasakymas, žymintis didelį būrį, kurį pasiekia vienintelio Kristaus išganomasis darbas, sykiu reiškia *žmonių*, kuriems dovanojamas išganymas, *visetą*: tai – kraujas, *„kuris už jus ir visus išliejamas“*, kaip pagrįstai kai kada verčiama. Kristaus kūnas atiduodamas *„už pasaulio gyvybę“* (Jn 6, 51; plg. 1 Jn 2, 2).

Kartodami garbinguosius Kristaus žodžius susikaupusio liturginio susirinkimo tyloje, mes, kunigai, tampame *privilegiuotais* šio išganymo slėpinio *šaukliais*. Tačiau kaip galime būti įtikinamais šaukliais, patys nesijausdami išganyti? Mes pirmieji giliausiai paliečiami malonės, kuri, išskeldama mus iš mūsų trapumo, leidžia mums su įsūniams būdingu pasitikėjimu šaukti: „Aba, Tėve!“ (plg. *Gal 4, 6; Rom 8, 15*). Tai įpareigoja mus žengti tobulumo

keliu. Juk iš tiesų *šventumas* yra pilnatviška *išganymo* išraiška. Tiktai gyvendami kaip išganytieji tampame įtikinamais išganymo šaukliais. Kita vertus, kaskart, kai suvokiame Kristaus norą siūlyti išganymą *visiems*, mūsų širdys užsidega *misionieriškuoju polėkiu*, akinančiu kiekvieną iš mūsų tapti visiems viskuo, kad vienaip ar kitaip bent kai kuriuos išgelbėtume (plg. 1 Kor 9, 22).

Egzistencija kaip „atminimas“

5. „*Hoc fecite in meam commemorationem*“. Šiuos Jėzaus žodžius mums išsaugojo ne tik Lukas (22, 19), bet ir Paulius (1 Kor 11, 24). Kontekstas, kuriame jie buvo ištarti – tai turime turėti prieš akis, – Paschos valgymas, kuris žydams tikrai buvo „atminimas“ (hebrajiškai *zikkarōn*). Šia proga izraelitai iš naujo išgyvendavo Išėjimą, taip pat kitus svarbius savo istorijos įvykius: Abraomo pašaukimą, Izaoko paaukojimą, Sinajaus sandorą, daugelį Dievo įsikišimų, kad apgintų savo tautą. Krikščionims lygiai taip „atminimas“ yra Eucharistija, tačiau ji yra nepakartojamu būdu: ji ne tik primena Viešpaties mirtį ir prisikėlimą, bet ir tai sakramentiškai sudabartina.

Norėčiau pabrėžti, kad Kristus yra pasakęs: „Tai darykite *mano* atminimui“. Vadinasi, Eucharistija primena ne tiesiog faktą, ji primena Kristų! Kunigui kasdienis „atminimo“ žodžių kartojimas *in persona Christi* reiškia kvietimą plėtoti „atminimo dvasingumą“. Laikotarpiu, kai sparčios kultūrinės bei socialinės permainos silpnina tradicijos pajautą ir pirmiausia jaunajai kartai kelia pavojų prarasti ryšį su savo šaknimis, kunigas pašauktas jam patikėtoje bendruomenėje būti *žmogus, ištikimai primenantis Kristų* ir visą jo slėpinį: numatytą Senajame Testamente, įgyvendintą Naujajame Testamente ir, vadovaujant Dvasiai, vis giliau suvokiamą pagal pažadą: ji „išmokys jus visko ir viską primins, ką esu jums sakęs“ (Jn 14, 26).

„Pašvęsta“ egzistencija

6. „*Mysterium fidei!*“ Šiuo šūksniu po duonos ir vyno perkeitimo kunigas išreiškia *kaskart vis naują stebėjimąsi* nepaprastu stebuklu, įvykusi jo rankose. Tas stebuklas suvokiamas tik tikėjimo akimis. Gamtiniai elementai nepraranda savo išorinių savybių, nes duonos ir vyno „pavidalai“ išsilaiko; tačiau Kristaus žodžių ir Šventosios Dvasios veikimo galia jų „substancija“ virsta Kristaus kūno ir kraujo substancija. Tad ant altoriaus „tikrai, realiai, substanciškai“, su visu savo žmogiškumu bei dieviškumu yra nukryžiuotas ir prisikėlęs Kristus. Tai – *nepaprastai šventa tikrovė!* Todėl Bažnyčia šį slėpinį apgaubia didžiule pagarba ir rūpestingai prižiūri, kad būtų laikomasi liturginių nuostatų, skirtų tokio didaus sakramento šventumui apsaugoti.

Mes, kunigai, esame šio švenčiausiojo slėpinio *celebrantai* ir *sergėtojai*. Šis mūsų ryšys su Eucharistija taip pat reikalauja iš mūsų „švento“ gyvenimo. Šiuo šventumu turėtų spindėti visas mūsų būties būdas ir pirmiausia celebracijos būdas. Tad leiskimės į šventųjų mokyklą! Šie Eucharistijos metai kviečia mus iš naujo atrasti šventuosius, ypač įtaigiai liudijusius eucharistinį pamaldumą (plg. *Mane nobiscum Domine*, 31). Daug palaimintaisiais ir šventaisiais paskelbtų kunigų tai pavyzdinčiai paliudijo tikėjimu uždegdami jų aukojamose Mišiose dalyvaujančius tikinčiuosius. Daugelis iš jų išsiskyrė ilga Švenčiausiojo Sakramento adoracija. Pabūti eucharistinio Jėzaus akivaizdoje, tam tikra prasme pasinaudoti savo „vienatve“, kad ji būtų pripildyta Kristaus buvimo, reiškia suteikti savo šventimams visą artumo Kristui, iš kurio kyla mūsų gyvenimo džiaugsmas bei prasmė, šilumą.

Į Kristų orientuota egzistencija

7. „*Mortem tuam annuntiamus, Domine, et tuam resurrectionem confitemur, donec venias*“. Kaskart, kai švenčiame Eucharistiją, Kristaus atminimas jo Velykų slėpinyje virsta troškimu susitikti su juo pilnatviškai ir galutinai. Gyvename *laukdami jo ateinant!* Kunigiškajame dvasingume šis laukimas turi reikštis *pastoracine meile*, įpareigojančia mus gyventi Dievo tautoje rodant jai kelią bei palaikant jos viltį. Ši užduotis iš kunigo reikalauja vidinės laikysenos, kuria gyvena pats apaštalas Paulius: „*Pamiršęs, kas už manęs, aš veržiuosi pirmyn, į tikslą*“ (Fil 3, 13–14). Kunigas yra tas, kuris, nepaisydamas metų tėkmės, spinduliuoja jaunystę, tarsi „užkrėsdamas“ ja sutinkamus žmones. Jo paslaptis glūdi „astroje“, kurią jis jaučia Kristui. Šventasis Paulius sakė: „*Man gyvenimas – tai Kristus*“ (Fil 1, 21).

Pirmiausia naujosios evangelizacijos aplinkoje žmonės turi teisę kreiptis į kunigus tikėdamiesi „pamatyti“ juose Kristų (plg. Jn 12, 21). Ypač jaunuoliai jaučia poreikį, kad Kristus juos ir toliau pas save kvieštų, idant padarytų juos savo draugais ir kai kuriems iš jų pasiūlytų visiškai save atiduoti Dievo karalystės reikalui. Pašaukimų tikrai netrūks, jei mūsų kunigiškasis gyvenimas taps iškilesnis, jei, vykdydami savo tarnybą, būsimės šventesni, linksmesni ir aistringesni. Kristaus „pagautas“ kunigas (plg. Fil 3, 12) lengviau patrauks kitus apsispręsti leisti į tokį patį nuotyki.

„Eucharistinė“ egzistencija Marijos mokykloje

8. Švenčiausioji Mergelė Marija, kaip priminiau enciklikoje *Ecclesia de Eucharistia* (plg. 53–58), su Eucharistija susijusi labai artimai. Santūria liturgine kalba tai pabrėžiama net kiekvienoje Eucharistijos maldoje. Štai Romos

Mišių kanone tariame: „Drauge su visa Bažnyčia mes pagarbiai prisimename pirmiausia šlovingąją, nepalytėtąją Mergele Mariją, Dievo, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, Motiną“. Kitose Eucharistijos maldose gerbimas virsta prašymu, kaip, pavyzdžiui, II Eucharistijos maldoje: „Leisk mums drauge su šventąja Dievo Gimdytoja Mergele Marija <...> turėti dalį amžinajame gyvenime“.

Pastaraisiais metais primygtinai ragindamas, pirmiausia apaštališkuosiuose laiškuose *Novo millennio ineunte* (plg. 23 ir t.) ir *Rosarium Virginis Mariae* (plg. 9 ir t.), kontempliuoti Kristaus veidą kaip nepralenkiamą pavyzdį nurodžiau Mariją. Enciklikoje apie Eucharistiją ją apibūdinau kaip „Eucharistijos moterį“ (plg. *Ecclesia de Eucharistia*, 53). Iš tiesų, kas geriau už Mariją galėtų leisti pajusti Eucharistijos slėpinio didybę? Ji geriau negu kas nors kitas gali pamokyti užsidegimo, su kuriuo reikėtų švęsti šventuosius slėpinius ir pasilikti jos Sūnaus, pasislėpusio po eucharistiniu šydu, draugėje. Tad į ją kreipiuosi dėl jūsų, jai ypač patikiu pagyvenusius bei sergančius, taip pat sunkumus išgyvenančius kunigus. Per šias Eucharistijos metų Velykas su džiaugsmu primenu jums saldžius ir raminančius Jėzaus žodžius: „Štai tavo motina!“ (*Jn 19, 27*).

Kupinas šių jausmų iš visos širdies jus laiminu ir linkiu didelio Velykų džiaugsmo.

Romos Gemelli poliklinika, 2005-ųjų, dvidešimt septintųjų mano pontifikato metų, kovo 13 d., penktasis gavėnios sekmadienis

JONAS PAULIUS II

Popiežius Jonas Paulius II

Žinia 42-osios pasaulinės maldos už pašaukimus dienos proga

2005 m. balandžio 17 d., ketvirtasis Velykų sekmadienis

„Pašaukti irtis į gilumą“

Garbingieji broliai vyskupai,
Brangūs broliai ir seserys!

1. „*Duc in altum!*“ Apaštališkojo laiško *Novo millennio ineunte* pradžioje priminiau žodžius, kuriais Jėzus ragina pirmuosius mokinius užmesti tinklus žūklei, kuri pasirodė buvusi stebuklinga. Jėzus sako Petru: „*Duc in altum* – irkis į gilumą“ (*Lk 5, 4*). „Petras ir jo pirmieji palydovai patikėjo Kristaus žodžiu ir užmetė savo tinklus“ (*Novo millennio ineunte*, 1).

Ši gerai žinoma Evangelijos vieta gali praversti kaip scenovaizdis ateinančiai Pasaulinei maldos už pašaukimus dienai, kurios tema „Pašaukti irtis į gilumą“. Tai ypatinga proga apmąstyti pašaukimą sekti Kristumi, ypač einant kunigystės bei pašvęstojo gyvenimo keliu.

2. „*Duc in altum!*“ Šis Kristaus nurodymas labai svarbus mūsų dienomis, kai dėl plačiai paplitusios tam tikros pasaulėjautos sunkumų akivaizdoje linkstama vengti asmeninio išpareigojimo. Pirmutinė sąlyga „iriantis į gilumą“ yra puoselėti gilią maldos dvasią, maitinamą kasdieniu Dievo žodžio klausymu. Krikščioniškojo gyvenimo autentiškumas matuojamas maldos gilumu, tuo menu, kurio turi būti nuolankiai mokomasi „iš dieviškojo Mokytojo lūpų“, panašiai kaip „pirmieji mokiniai, kurie prašė ‘Viešpatie, išmokyk mus melstis’ (*Lk 11, 1*). Malda ugdo dialogą su Kristumi, darantį mus artimais jo draugais: ‘Pasilikite manyje, tai ir aš jumyse pasiliksiu’ (*Jn 15, 4*)“ (*Novo millennio ineunte*, 32).

Maldos ryšys su Kristumi leidžia mums atpažinti jo buvimą net regimos nesėkmės momentais, kai pastangos atrodo bergždžios, – taip atsitiko apaštalam, kurie, visą naktį vargę sušuko: „Mokytojau, <...> nieko nesugavome“ (*Lk 5, 5*). Būtent tais momentais reikia atverti širdį malonės srovei ir leisti, kad visa jėga mus persmelktų Kristaus žodis: „*Duc in altum!*“ (plg. *Novo millennio ineunte*, 38).

3. Kas atveria savo širdį Kristui, tas suvokia ne tik savo būties, bet taip pat savo pašaukimo slėpinį ir leidžia subręsti nuostabiems malonės vaisiams. Pirmasis vaisius bus augimas šventumu einant dvasiniu keliu, prasidedančiu krikšto dovana ir besitęsiančiu iki pilnutinio tobulos meilės įgyvendinimo (plg. ten pat, 30). Gyvendamas nesutrumpinta Evangelija krikščionis tolydžio vis labiau geba mylėti taip, kaip Kristus, ir priima Kristaus paraginimą: „Būkite tokie tobuli, kaip jūsų dangiškasis tėvas yra tobulas“ (*Mt 5, 48*). Krikščionis išpareigoja išver-

mingai laikytis vienybės su broliais Bažnyčios bendrystėje ir atsideda naujosios evangelizacijos tarnybai, siekdamas skelbti ir liudyti nuostabią tiesą apie gelbstinčią Dievo meilę.

4. Mieli suaugusieji ir jaunuoliai, ypač jums atnaujinu Kristaus kvietimą „irtis į gilumą“. Jums teks imtis svarbių sprendimų dėl savo ateities. Savo širdyje aš vis tebesaugau atsiminimus, kai anksčiau daugeliu progų susitikdavau su jaunuoliais, kurie šiandien tapo suaugusiais, galbūt kai kurių iš jūsų tėvais arba kunigais, vienuoliais bei vienuolėmis, jūsų tikėjimo auklėtojais. Aš regėjau juos laimingus, kokie turėtų būti jauni žmonės, tačiau taip pat susimąščiusius, nes jie suvokė troškimą visapusiškai „įprasminti“ savo gyvenimą. Aš vis labiau suvokiau, kaip stipriai naujųjų kartų žmonės patiria dvasios vertybių trauką ir koks nuoširdus yra jų šventumo troškimas. Jaunuoliams reikia Kristaus, tačiau jie taip pat suvokia, jog ir Kristus panorėjo, kad jam jų reikėtų.

Brangūs jaunuoliai ir jaunuolės! Pasitikėkite Kristumi, dėmesingai klausykite jo mokymų, sutelkite žvilgsnį į jo veidą, išlikite klausydamiesi jo Žodžio. Leiskite, kad jis nukreiptų jūsų ieškojimus ir siekius, jūsų idealus ir širdžių troškimus.

5. Dabar kreipiuosi į jus, brangūs tėvai ir krikščioniškieji auklėtojai, į jus, brangūs kunigai, pašvęstojo gyvenimo asmenys ir katechetai. Dievas jums patikėjo ypatingą užduotį – vadovauti jaunimui kelyje į šventumą. Būkite jiems didžiadvasiškos ištikimybės Kristui pavyzdžiu. Padrąsinkite juos nedvejoti ir „irtis į gilumą“, spontaniškai atsiliepiant į Viešpaties kvietimą. Kai kuriuos jis šaukia į šeimos gyvenimą, kitus – į pašvęstąjį gyvenimą ar tarnybinę kunigystę. Padėkite jiems atpažinti savo kelią ir tapti tikrais Kristaus bičiuliais ir tikrais jo mokiniais. Kai suaugę krikščionys moka regimai atskleisti Kristaus veidą savo žodžiais ir pavyzdžiu, jaunuoliai būna labiau pasirengę priimti jo reiklį žinią, paženklintą Kryžiaus slėpiniu.

Nepamirškite, kad šiandien taip pat reikia šventų kunigų, žmonių, visiškai atsidavusių Dievo tarnybai! Turėdamas tai omenyje noriu dar kartą tai pakartoti: „Būtina ir neatidėliotina pradėti plačią ir nuodugnią *pašaukimų pastoraciją*, apimančią parapijas, ugdymo vietas bei šeimas ir akinančią dėmesingiau apmąstyti esmines gyvenimo vertybes, kurias įgyvendina kiekvieno asmens atsakas į Dievo kvietimą, ypač tada, kai jis kviečia visiškai save dovanoti ir visas savo jėgas atiduoti Karalystės reikalui“ (*Novo millennio ineunte*, 46).

Jums, jaunuoliai, kartoju Jėzaus žodžius: „*Duc in altum!*“ Dar kartą siūlydamas jums jo raginimą aš tuo pat metu mąstau apie žodžius, kuriuos jo motina Marija pasakė tarnams Galilėjos Kanoje: „Darykite, ką tik jis jums lieps“ (*Jn 2, 5*). Brangūs jaunuoliai, Kristus prašo jūsų irtis į gilumą, o Mergelė Marija ragina nedvejoti sekant juo.

6. Tegu karšta malda, palaikoma motiniško Marijos užtarimo, iš visų žemės kampelių kyla į dangiškąjį Tėvą meldžiant „darbininkų pjūčiai“ (plg. *Mt 9, 38*). Tėduoda jis uolių ir šventų kunigų visoms savo kaimenės dalims. Šio suvokimo palaikomi mes gręžiamės į Kristų, Aukščiausiąjį Kunigą, ir meldžiame jo su atnaujintu pasitikėjimu:

Jėzau, Dievo Sūnau,
kuriame gyvena dievybės pilnatvė,
Tu šauki visus pakrikštytuosius „irtis į gilumą“
einant šventumo keliu.
Pažadink jaunuolių širdyse troškimą
liudyti šiandienos pasaulyje
Tavo meilės galybę.
Pripildyk juos savo tvirtumo ir išminties Dvasios,
kad jie galėtų rasti visą tiesą
apie save ir savo pašaukimą.

Mūsų Gelbėtojai,
Tėvo siųstasis apreikšti Jo gailestingąją meilę,
dovanok savo Bažnyčiai jaunuolių, pasirengusių irtis į gilumą, kad
tarp brolių taptų Tavo atnaujinančio ir gelbstinčio buvimo ženklai.

Švenčiausioji Mergelė, Išganytojo Motina,
tikroji mūsų vadove kelyje į Dievą ir artimą,
kuri svarstei Jo žodį giliai širdyje,
savo motinišku užtarimu
palaikyk mūsų šeimas ir bažnytines bendruomenes,
kad jos galėtų padėti jaunuoliams
didžiadvasiškai atsiliepti į Viešpaties kvietimą.
Amen.

Castel Gandolfo, 2004 m. rugpjūčio 11 d.

Lietuvos vyskupų laiškas Maldos už pašaukimus savaitės proga

Brangūs tikintieji,

Vienas dažniausių prašymų, su kuriuo kreipiatės į vyskopus, tai prašymas paskirti kunigą. Parapijos ir mokyklos, maldos grupės ir katalikiškos draugijos, šeimų būreliai ir piligrimų organizacijos nori turėti savo kleboną, savo kapelioną, savo dvasios tėvą. Tai gražus ir gerai suprantamas noras, nes bendruomenei palaikyti ir kurti, tikintiesiems dvasiškai augti neužtenka pripuolamos dvasininko pagalbos. Nors ir skaudama širdimi, ne visuomet galime šiuos jūsų prašymus patenkinti – kunigų stygius jaučiamas visose vyskupijose, visose Bažnyčios veikimo srityse.

Apgailestaudami dėl kunigų stokos minime istorines aplinkybes ir neigiamą šiandienės visuomenės poveikį. Tačiau paklauskime savęs, ar dažnai ir nuoširdžiai prašome, kad Dievas gausintų bei stiprintų dvasininkų būrį. Net pačiais sunkiausiais laikais, nepaisydami akivaizdžių pavojų, jaunuoliai rinkosi kunigo kelią, ištikimai tarnavo Dievui ir žmonėms. Šis pasirinkimas yra Viešpaties rankose – kai Kristus pašaukia, Jo visuotinės meilės kvietimui neįmanoma atsispirti. Todėl *melskite pjūties šeimininką, kad atsiųstų darbininkų į savo pjūtį (Mt 9, 38)*.

Savaite prieš Gerojo Ganytojo sekmadienį (balandžio 11–17 d.) skelbiame *Maldos už pašaukimus savaitę*. Raginame tikinčiuosius asmeniškai ir bendruomenėse melstis, kad jaunuoliai apsispręstų visa pametę sekti Kristų. Kviečiame prašyti, kad Viešpats sustiprintų tuos, kurie stokoja ryžto ir yra blaškomi šio pasaulio pagundų. Didžiai prasminga pašaukimų intencija kalbėti rožinį, suklupti visai bendruomenei, kuri yra įvairių Viešpaties sužadintų pašaukimų reikimosi vieta. Dera dėkoti Dievui už kunigus ir besirengiančius kunigystei. Labai reikalinga jūsų malda už šeimas ir parapijas, kurios palydi savo vaikus į seminarijas ir prie altoriaus.

Jaunuoliai save patiki Kristui, pasirenka kunigo tarnystę atsiliepdami į Viešpaties kvietimą. Tačiau jie auga, ieško savojo kelio tarp jūsų, šeimose ir bendruomenėse. Šventos santuokinės meilės ir harmoningo gyvenimo, tikėjimo dvasios, atvirumo kitiems žmonėms, ypač silpniausiems, aplinka labai padeda bręstančiai kartai išgirsti Aukščiausiojo balsą. Rūpinimasis pašaukimais yra mūsų visų rūpestis. Ne tik parama kunigų seminarijoms, bet ir kiekvienas doro gyvenimo, atsidavimo Dievo malonei pavyzdys prisideda prie jaunuolių apsisprendimo ir nuoseklaus rengimosi kunigystei.

Daugelyje sričių pasauliečiai gali padėti dvasininkams, todėl nuolat jus raginame palengvinti kunigų našta. Tačiau sakramentinės malonės katalikams prieinamos tik per iššventintus asmenis. Tikėjimo gyvenime visų svarbiausia – „Mišių aukos šventimas, vienintelis tikras Viešpaties Velykų sudabartinimas, vienintelis tobulas eucharistinis susirinkimas, kuriam, laužant Žodžio ir Eucharistijos duoną, *in persona Christi* vadovauja kunigas“ (*Dies Domini*, 53). Minėdami Eucharistijos metus turime progą ypač gerai suvokti, kad apie didįjį Tikėjimo slėpinį bendruomenė telkiasi vedama iššventinto kunigo.

Todėl drauge su Šventuoju Tėvu Jonu Pauliumi II maldaukime Aukščiausiojo:

*Pasauliui reikia drąsių Evangelijos šauklių,
dosnių žmonių, tarnaujančių kenčiančiai žmonijai.
Meldžiamė Tave, atsiųsk savo Bažnyčiai
šventų kunigų, kurie šventintų Tavo tautą
Tavo malonės įrankiais.*

P.S. Prašome gerbiamųjų Klebonų šį laišką perskaityti balandžio 10 d., sekmadienį, ir savo ruožtu pakviesti bendruomeninei maldai už pašaukimus.

Kardinolo A. J. Baččio sveikinimo žodis Velykų proga

Mielieji,

šią dieną žmogus nuolat siekia išsilaisvinti. Ieško svaiginančių pramogų, kad išsilaisvintų nuo kasdienybės. Triūsia sekmadieniais, kad išsilaisvintų nuo paskolų. Perka loterijos bilietus, kad išsilaisvintų nuo darbo. Praktikuoja psichoanalizę ar jogą, kad išsilaisvintų nuo depresijos. Gilinasi į horoskopus, kad išsilaisvintų nuo asmeninės atsakomybės. Priima „pragmatiškus“ sprendimus, kad išsilaisvintų nuo jautrumo. Mąsto apie tikėjimą „šiuolaikiškai“, kad išsilaisvintų nuo sąžinės. Renkasi „saugų seksą“, kad išsilaisvintų nuo meilės. Kaitalioja „gyvenimo partnerius“, kad išsilaisvintų nuo šeimos. Puoselėja jaunystės kultą, kad išsilaisvintų nuo senatvės...

Kiekvienas toks išsilaisvinimas, užuot atnešęs laisvės paguodą, padvelkia tuštumos šalčiu. Netikrų išsilaisvinimų keliu genanti mirties baimė, beprasmybės ir bejėgiškumo jausmas tik dar labiau sustiprėja. Bėgdamas nuo sąžinės, meilės, pareigos, atsakomybės, tikėjimo ir kitų svarbiausių dalykų žmogus praranda pats save, atsisako savojo žmogiškumo. Jis išbarsto tai, kuo yra artimiausias savo Kūrėjui.

Ar žmogus pasaulyje paliktas vienas, pasimetęs, kamuojamas baimės ir slegiamas nežinomybės? Ne, tereikia pakelti akis ir atverti širdį! Dievas atsiuntė į žemę savo Sūnų, kad jis mus atpirktų ir pasiliktų su mumis per visus laikus. Didžiuoju Prisikėlimo slėpiniu, kurį prisimename ir švenčiame Velykų naktį, Kristus nutiesė kelią per mirtį. Kristus atėjo, kad *išvaduotų tuos, kurie, bijodami mirties, visam gyvenimui buvo patekę į vergiją* (Žyd 2, 15). Velykų žinia – tai Išsilaisvinimo žinia. Vienintelio tikrojo Išsilaisvinimo, kuris išvaduoja iš žemiškų nuodėmės ir laikinumo pančių, kuris suteikia kasdienius sunkumus pranokstančią ramybę ir viltį.

Nuoširdžiai linkiu, kad po laikinų, netikrų, alinančių išlaisvėjimų jus aplankytų tikrojo Išsilaisvinimo džiaugsmas. Užsitęsusių žiemą keičiantis pavasaris neištirpins dvasios įšalo, jei neišgirsite Prisikėlimo varpų. Išpažinkite savo kaltes, leiskite Viešpačiui nuridenti akmenį ir nuo jūsų sielos, idant visi galėtume naudotis Atpirkimo vaisiais. *Iš tiesų, broliai, jūs esate pašaukti laisvei!* (Gal 5, 13), – mums sako apaštalas Paulius. Švęsdami Velykas pasiryškime likti ištikimi Kristaus atneštai laisvei – pagal Dievo paveikslą sukurto, mylinčio ir tikinčio žmogaus laisvei.

Kardinolas Audrys Juozas Bačkis
Vilniaus arkivyskupas metropolitas

Paskyrimai

Kun. **Deimantas Brogys** atleistas iš Vilkaviškio vyskupijos *Caritas* direktoriaus pareigų paliekant jam kitas ankstesnes pareigas.

Kun. **Arvydas Liepa** atleistas iš Ažuolų Būdų parapijos klebono pareigų ir paskirtas Vilkaviškio vyskupijos *Caritas* direktoriumi paliekant jam kitas ankstesnes pareigas.

Kun. **Ričardas Kmitas** atleistas iš Skriaudžių parapijos klebono pareigų paliekant jam kitas ankstesnes pareigas.

Kun. **Gintautas Kuliešius** paskirtas Skriaudžių bei Ažuolų Būdų parapijų klebonu pavedant kuruoti Vilkaviškio vyskupijos šeimos centro veiklą bei šeimų sielovadą visoje vyskupijoje.

G. kan. **Juozas Barkauskas** yra paskirtas Vilkaviškio vyskupijos Kunigų tarybos nariu.

-VK-

Lietuvos Vyskupų Konferencijos plenarinis posėdis

Kovo 16 d. Kaune įvyko Lietuvos Vyskupų Konferencijos (LVK) plenarinis posėdis, kuriame su Lietuvos vyskupais dalyvavo apaštališkasis nuncijus arkiv. Peteris Stephanas Zurbriggenas ir nunciatūros patarėjas mons. Charles Balvo.

Vyskupai parengė laišką, raginantį tikinčiuosius uoliai dalyvauti *Maldos už pašaukimus savaitėje*, kurią ankstesniame LVK posėdyje buvo nutarta paskelbti prieš Gerojo Ganytojo sekmadienį (balandžio mėn. 11–17 d.).

Posėdyje buvo gvildenami Bažnyčios Lietuvoje finansiniai reikalai, skiriant ypatingą dėmesį numatomiems jų tvarkymo būdams ateityje. Atsižvelgdami į kintantį užsienio paramos mastą, vis didėjančias bendrąsias vyskupijų išlaidas ir tai, kad vietinėmis rinkliavomis dažnai nepajėgiama padengti net mažos dalies realių parapijos finansinių poreikių, vyskupai ėmėsi aptarti perspektyvines Bažnyčios veiklos palaikymo strategijas. Posėdžio dalyviai su dideliu dėkingumu prisiminė gausią užsienio paramą, kuri padėjo Bažnyčiai Lietuvoje atkurti didelę dalį ilgus okupacijos metus griautos sielovadinės, šviečiamosios ir karitatyvinės infrastruktūros. Drauge atkreiptas dėmesys, kad Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą ši pagalba vis mažėja. Pabrėžta, jog būtina nuolat priminti tikintiesiems jų pareigą išlaikyti Bažnyčią, prisidėti prie jos veiklos savanoriška talka, dalijimusi Dievo duotais talentais bei pinigineis aukomis. Taip pat pastebėta, kad iki šiol Lietuvos valdžia nėra atlyginusi už nacionalizuotas Bažnyčios žemes, nors beveik visuose kituose Vidurio Europos kraštuose buvo nu-

matytos sutartinės kompensacijos už viso nekilnojamojo turto nuostolius, Bažnyčios patirtus sovietmečiu. Finansiniai klausimai bus toliau svarstomi kitame posėdyje.

Pristatytas projektas, nustatantis naujas bendras taisykles, kaip vyskupijoms priklausantys juridiniai asmenys turėtų tvarkyti finansų apskaitą. Projektas dar bus nagrinėjamas vyskupijose ir tik tuomet galutinai patvirtintas.

Siekiant derinti tikybos mokytojų rengimą, nutarta pavesti LVK Švietimo komisijai sušaukti katechetikos centrų vadovų ir katechetus rengiančių universitetų atstovų pasitarimą.

Vyskupas Jonas Boruta SJ pasidalijo mintimis dėl sudėtingos sielovados situacijos Klaipėdoje ir miesto apylinkėse. Nors Klaipėdoje gyvena beveik du trečdaliai Telšių vyskupijos gyventojų, mieste veikia tik keturios parapijos, o savivaldybė atsisako skirti sklypus naujoms bažnyčioms statyti. Vyskupai aptarė užsienyje gyvenančių lietuvių sielovados padėtį ir kunigų iš Lietuvos siuntimo galimybes. Akcentuota, kad dėl sielovados situacijos ypatumų būtina skirti ypatingą dėmesį siunčiamų į užsienį kunigų atrankai. Sutarta, kad kandidatai darbui užsienyje turi gauti Lietuvos Vyskupų Konferencijos pritarimą.

Vyskupas Rimantas Norvila informavo apie svarbiausius dalykus, kuriems buvo skirta dėmesio ES šalių Vyskupų Konferencijų Tarybos (COMECE) plenariniame posėdyje Briuselyje. Jame aptartas ES Konstitucinės sutarties ratifikavimo procesas įvairiuose kraštuose bei kai kurie šiuo metu tarpvalstybiniu lygiu svarstomi įstatymų ir rezoliucijų projektai. Ypatingą rūpestį kelia Europos Taryboje rengiama rezoliucija, kuria siekiama įteisinti eutanaziją.

Nutarta dar trejiems metams pratęsti kun. Arvydo Ramono, kuris iki šiol ėjo nacionalinio delegato universitetinei sielovadai pareigas, kadenciją.

Kitas LVK plenarinis posėdis įvyks š. m. gegužės 11 d. Vilniuje.

-LVKS-

Kardinolas Audrys Juozas Bačkis komentavo Sveikatos apsaugos ministerijos planus

Kovo 8 d. Sveikatos apsaugos ministras Žilvinas Padaiga susitikime su žurnalistais pranešė, kad iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšų rizikos grupės nėščiosioms šiais metais bus apmokama ankstyva vaisiaus genetinio apsigimimo diagnostika. Atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, „galima nutraukti nėštumą ir taip išvengti labai skaudžių pasekmių tiek šeimai, tiek visuomenei, tiek tokiam vaikui gimus“, – kalbėjo ministras.

Kardinolas A. J. Bačkis agentūros ELTA, LTV ir Baltijos TV prašymu kovo 10 d. komentavo p. Padaigos teiginius. Pateikiame komentarų santrauką:

Ministro Ž. Padaigos pasisakymas leidžia susidaryti nuomonę, jog jis yra eugenikos – žmonių giminės genetinio gerinimo – šalininkas. Siūloma naujausius mokslo pasiekimus, medicinos diagnostiką panaudoti ne tam, kad, nustačius susirgimą, jis būtų gydomas, bet kad būtų pašalintas pats ligonis. Pretenduojama tapti tuo teisėju, kuris sprendžia, kas turi teisę gimti ir gyventi. Be jokios abejonės, tai nemoralu.

„Prenatalinė diagnostika aiškiai prieštarauja moralės nuostatoms, kai, priklausomai nuo jos rezultatų, numatomas abortas: diagnozė, patvirtinanti nukrypimą arba paveldimą ligą, neturėtų prilygti mirties nuosprendžiui“ (Popiežiškoji sveikatos apsaugos darbuotojų pastoracijos taryba. Sveikatos apsaugos darbuotojų chartija, 61).

Šventosios Šeimos seserų kapitula

Kovo 6–8 d. Marijampolėje vyko Šventosios Šeimos seserų kongregacijos eilinė kapitula. Ji susirenka kas ketveri metai ir yra aukščiausia vienuolijos valdymo institucija. Šiai kapitulai buvo pasirinkta tema „Tenušvinta mums Veidas Tavirus“ (Ps 80).

Kapitula eksperimentiniam ketverių metų laikotarpiui priėmė *Ratio institutionis* – vienuolijos ugdymo planą. Taip pat buvo patvirtintos konstitucijos, instrukcijų bei vienuolinių įžadų apeigų pataisos. Nauja kongregacijos generaline vyresniąja ketverių metų kadencijai išrinkta ses. Sigutė Kopalinskaitė, iki šiol ėjusi novicių magistros pareigas. Ses. Sigutė Kopalinskaitė SF yra baigusi studijas Popiežiškajame saleziečių universitete Romoje ir įgijusi licenciato laipsnį pašaukimų pedagogikos srityje. -sls-

Renginiai Panevėžio vyskupijoje

Istorijos olimpiada

Kovo 7 d. Vysk. Kazimiero Paltaroko mokykloje Panevėžyje vykusio Lietuvos katalikiškųjų mokyklų Istorijos olimpiada prasidėjo šv. Mišiomis, kurias Panevėžio Kristaus Karaliaus katedroje aukojo vysk. Jonas Kauneckas. Per pamokslą ganytojas, daug kalbėjęs apie kryžiaus ženklą, sakė: „Ir ateityje jūs būsite stiprūs, nenugalimi, jei sugebėsite įrodyti, kad per kryžių Lietuva išsilaiko. Todėl labai prasminga, kad mes kryžiaus ženklu ir maldomis pradėdame šią jūsų šventę“.

Į olimpiadą, nepaisant nepalankių oro sąlygų, atvyko moksleiviai iš Vilniaus jėzuitų gimnazijos, Alytaus šv. Benedikto, Klaipėdos katalikiškųjų mokyklų. Po pietų aktų salėje olimpiados atidarymas prasidėjo inscenuotu sakraliniu šokiu pagal psalmę „Kaip ištroškusi elnė“ bei teatralizuotu dialogu tarp realisto–faktografo ir žmonių mylėtojo. Vysk. J. Kauneckas, pasveikinęs olimpiados dalyvius, palinkėjo jauniems istorikams tapti tokiomis asmenybėmis kaip Simonas Daukantas. K. Paltaroko mokyklos naujasis kapelionas kun. M. Kučinskas džiaugėsi, jog olimpiada prasideda visų pirma Dievo išminties ieškojimu – šv. Mišiomis. Olimpiados pagrindinis organizatorius Juozas Brazauskas, vienas iškiliausių istorikų ekspertų Panevėžyje, beveik dešimties is-

torijos vadovėlių autorius, ragino pasi-
sėmus iš praeities išminties kurti gar-
bingą Lietuvos ateities viziją Europos
kontekste.

Pasak olimpiados organizatoriaus J.
Brazausko, tokiais renginiais norima
padaryti aktualesnę istorijos progra-
mą, sustiprinti katalikybės Europoje
tematiką, vėl iš naujo atrandant krikš-
čionišką Europos šaknis.

Šv. Kazimiero šventė

Kovo 4 d. į Panevėžio katedrą rinkosi
vyskupijos kunigai ir tikintieji iškilmin-
gai švęsti Lietuvos ir Panevėžio vysku-
pijos globėjo šv. Kazimiero iškilnę. Šv.
Mišias ta proga aukėjo trylika vysku-
pijos kunigų. Koncelebracijai vadovavo
ir pamokslą apie paradoksus šventojo
gyvenime pasakė vysk. Jonas Kaunec-
kas. „Kai pasaulis taip tolsta nuo tikėji-
mo, liudykime tikėjamą gyvenimą“, – ra-
gino tikinčiuosius ganytojas.

Popiet prie Šv. Kazimiero knygynėlio
vyko jaunatviškas ateitininkų Šv. Kazi-
mierio kuopos renginys. Jaunimas pri-
statė savo kuopą, skaitė Keturakio rin-
kinį „Penkios lelijos šv. Kazimierui“. Po
to vyko jų pačių padarytų darbų mugė.

Kovo 6 d. Panevėžio katedroje buvo
švenčiami šv. Kazimiero atlydai; jiems
vadovavo kun. Algis Būtė.

Kovo 18 d. Šv. Kazimiero knygynėlyje
buvo surengta šv. Kazimierui skirta po-
pietė. Kultūrologas Domas Akstinas, vi-
sus susirinkusius į knygynėlį pavadi-
nęs „Kazimiero mylėtojais“, pristatė pa-
grindines susitikimo temas. Gvildenda-
mas pirmąją temą – „Šv. Kazimiero
pėdsakai Lietuvoje siautėjant agresy-
viajam ateizmui“ – D. Akstinas įdomiai
papasakojo, kaip žinia apie Kazimiero
gyvenimą plito visame pasaulyje. Ant-
rają temą – „Šv. Kazimieras – burianti ir
taurinti vėliava išėivijos jaunimui“ –
gvildeno buvusi išėivė Snieguolė Aks-
tinienė. Apie šv. Kazimierą literatūroje
kalbėjo poetas Robertas Keturakis. Bu-
vo skaitoma jo poema „Lelijos šven-
tam Kazimierui“. Vėliau renginio daly-
viai dar ilgai klausėsi svečių pasakoji-
mų. Šį susitikimą organizavo Jaunimo
integracijos galimybių centras.

-kad, lį-

Renginiai Kaišiadorių vyskupijoje

Seminaras tikybės mokytojams

Jau daugiau negu 10 metų Lietuvoje
lankosi Šv. Elzbietos kongregacijos

Savaime suprantama, kad nemorali tokia valstybinė sveikatos poli-
tika, kuri numato investuoti į prenatalinę diagnostiką, keliant tiks-
lą neleisti gimti galimai – nors tai tik prognozė, o ne faktas – nesvei-
kiems arba neatitinkantiems tam tikrų medicininių standartų vai-
kams. Prisdengiama tarsi gražiu tikslu – noru „išvengti labai skau-
džių pasekmių šeimai“, tačiau šie žodžiai slepia labai aiškų socia-
linį užsakymą taupyti lėšas, kurių reikia neįgaliam vaikui auginti,
gimimo pašalpoms mokėti ir kt. Vadinasi, eugeninė valstybės svei-
katos politika yra melo politika. Investicijos į ankstyvą diagnostiką
siekiant pašalinti neįgalų kūdikį sukurs sistemą, kuri ne vienai šei-
mai trukdys apsispręsti gimdyti tokį vaiką. Kokias kančias turės
išgyventi tėvai, pasiryžę pasipriešinti tokiai politikai, gyventi pa-
gal savo įsitikinimus!

Kas gali prisiimti atsakomybę nustatinėti medicininius sveiko vai-
ko, kuris turi teisę gimti, standartus? Kas numatys ribas tarp turin-
čio ir neturinčio teisę gimti, tarp norimo ir nenorimo vaiko? Kas gali
garantuoti, kad tos ribos nesiplės? Gal ateityje nepatiks plaukų spal-
va arba lytis, ir to užteks vaisiui pašalinti?

Morali valstybinė sveikatos politika turėtų numatyti lėšas tokiai anks-
tyvai diagnostikai, kurios tikslas yra gydyti, šalinti susirgimą. Vals-
tybė turėtų numatyti didesnę socialinę ir moralinę paramą mamoms,
kurios nešioja ir gimdys neįgalų vaiką. Daug šeimų gali paliudyti,
kokias kančias jie išgyveno, kai medikai nustatė apsigimimą ir spau-
dė atsikratyti vaiko. Tokias šeimas smerkė ir mūsų žiniasklaida. O
yra atvejų, kai šeima nepakluso medikams, nustačiusiems apsigimi-
mą, ir nešiojo bei pagimdė visai sveiką vaiką! Kas atsakys už tokias
diagnostikos klaidas?

Kita vertus, kai iš šeimos ir visuomenės atimama galimybė pasirū-
pinti mažesniuoju, silpnesniuoju, tai atimama galimybė išmokyti my-
lėti. Daugelį metų globodamas neįgalius vaikus, bendraudamas su
jų šeimomis, regėjau sukrečiančių meilės, žmogiškumo, jautrumo ir
džiaugsmo pavyzdžių. Visuomenė, kuri apsisprendžia žudyti sa-
vo narius tik todėl, kad jie neatitinka tam tikrų, pačios visuomenės
(šiuo atveju SAM) susikurtų normų, išsigimsta – tą liudija didžiai
liūdna nacių Vokietijos, praktikavusios eugeniką, patirtis.

-Vn-

Lietuvos kariuomenės ordinariato kapelionų susirinkimas

Kovo 8 d. Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijoje buvo su-
rengtas Lietuvos kariuomenės ordinariato (LKO) kapelionų susirinkimas,
kuriame dalyvavo LKO ordinaras Eugenijus Bartulis, LKO vyriausiasis
kapelionas plk. Juozas Gražulis, LKO kurijos kancleris kpt. Rimas Venc-
kus, karo kapelionai, kun. Artūras Kazlauskas ir LKO vyr. specialistė Laura
Jurevičiūtė.

Ordinaras susirinkimą pradėjo malda bei pasidalijo išpūdžiais iš savo
studijų Italijos kariuomenės ordinariate. Vysk. E. Bartulis turėjo galimybę
lankytis kariuomenės įstaigose bei daliniuose, dalyvauti šventėse, stebėti
sielovadą. Lygindamas Italijos ir Lietuvos kariuomenės ordinariatų veik-
lą, ordinaras pasidžiaugė savo vos kelerius metus veikiančio ordinariato
laimėjimais. Vyskupo vizitą Italijoje vainikavo pasaulinio fokoliarų sąjū-
džio rengiamos vyskupų rekolekcijos, kuriose dalyvavo 92 vyskupai. Re-
kolekcijų šūkis: „Mylėk per mus“.

Vyriausiasis kariuomenės kapelionas plk. Juozas Gražulis supažindino
su einamaisiais reikalais. Svarstytas karo kapelionų trūkumo klausimas.

Kapelionai nutarė įsteigti ordinariato fondą, į kurį kiekvieną mėnesį kapelionai įneš po 50 Lt. Be to, prisiminta ir galimybė kapelionams savo 2% pajamų mokesčio paskirti ordinariatui.

Neseniai dedikuotoje pagrindinėje Lietuvos kariuomenės ordinariato šv. Ignoto bažnyčioje nuo šių metų bus švenčiama gavėnios pabaigos liturgija, kuriai vadovaus ordinaras. Ši liturgija bus švenčiama Didžiojo trečia-dienio vakare. Į liturgiją bus kviečiami ministerijos bei kariuomenės vadovai, kapelionai atvyks kartu su savo padalinį vadais.

Balandžio mėn. Vilniuje numatoma surengti karių katalikų asociacijos steigiamąją konferenciją, kurioje dalyvaus panašių asociacijų atstovai iš Vokietijos. Šiais metais taip pat ketinama dalyvauti kasmet vykstančioje karių piligriminėje kelionėje į Lurdą (šiemet vyks apie 40 ordinariato piligrimų). Kaip ir kasmet, didesniąją dalį kelionės išlaidų finansuoja Vokietijos kariuomenės ordinariatas, kuris taip pat Lietuvos kariuomenės ordinariatui pasiūlė finansinę pagalbą, leisiančią 40 jaunų karininkų, vadovaujamų kapelionų, dalyvauti Pasaulinėse jaunimo dienose Kelne.

Kaip ir kasmet, Lietuvos kariuomenė dalyvaus Šiluvos atlaiduose. Po iškilnių Šiluvoje kapelionai pratęs piligrimystę po svarbias krikščionijai Lietuvos vietas. Pasikeista nuomonėmis ir pasidalyta patirtimi dėl piligrimų žygio Kryžių kalnas – Šiluva Šiluvos atlaidų dienomis. Pernykščio žygio metu didelė našta teko kariuomenei. Buvo atkreiptas dėmesys, kad didesnės atsakomybės turėtų imtis kiti žygio rengėjai. Kun. Artūras Kazlauskas susirinkimo dalyvius supažindino su reformuotomis Laidotuvių apeigomis.

–jg–

Vysk. R. Norvila dalyvavo COMECE plenarinėje sesijoje

Kovo 9–11 d. Briuselyje (Belgija) vyko Europos Sąjungos vyskupų konferencijų komisijos COMECE (*Commissio Episcopatum Communitalis Europensis*) plenarinė sesija. Nuo 1980 m. veikianti komisija stebi ir analizuoja Europos Sąjungos politinius procesus ir įstatymų leidybą, skatina atsižvelgti į Bažnyčios socialinį mokymą, apsvairstant susivienijusioje Europoje kylančius sunkumus. COMECE dalyvauja vyskupai delegatai iš Europos Sąjungos šalių, du kartus per metus susirenkantys į plenarines sesijas. Lietuvos Vyskupų Konferencijai šioje komisijoje atstovauja Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila.

Paskutinėje COMECE plenarinėje sesijoje vyskupai pirmą kartą susitiko su rudenį patvirtintu Europos Komisijos vadovu José Manueliu Barroso. Šiame susitikime buvo aptarinėjami ekonominiai ir socialiniai reikalai. Europos Komisijos vadovas pabrėžė vyskupų svarbą savo šalyse ratifikuojant Europos Sąjungos konstituciją, o vyskupai kvietė veikliai dalyvauti tam skirtose informacinėse kampanijose, išreiškė norą, jog Europos Komisija aktyviai įsitrauktų į europinių vertybių populiarinimą darbo vietose, šeimoje bei atliekant mokslinius tyrimus. José Manuelis Barroso susitikime atkreipė dėmesį, kad Europos Sąjunga ir Bažnyčia vadovaujasi panašiais principais, nes abi yra išsipareigojusios kurti vienybę įvairovėje. Europos Komisijos vadovas, pats prisipažįstantis esąs katalikas, išreiškė viltį, kad dialogas tarp Bažnyčios ir Europos Sąjungos institucijų bus intensyvesnis.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas Europos Vyskupų konferencijų komisijoje vysk. Rimantas Norvila plenarinėje sesijoje buvo paprašytas pateikti Lietuvos Bažnyčios aktualijas. Vilkaviškio vyskupas kalbėjo apie Lietuvos įstojimą į NATO ir Europos Sąjungą. Šią narystę palaikė ir Lietuvos vyskupai, gerai pažinodami daugumos šalies gyventojų stiprų troškimą broliškai ir solidariai gyventi su visais Europos kraštais bei apsaugoti atgautą nepriklausomybę. Vysk. Rimantas Norvila paminėjo ir sunkumus, su ku-

vienuolė ses. Myrta M. Stockle iš Vokietijos. Ji skleidžia Franzo Ketto metodiką – religijos mokymą per gyvenimo patirtį.

Kovo 11 d. Kaišiadorių vyskupijos Sielovados centre vėl vyko šios metodikos seminaras Kaišiadorių vyskupijos tikybos mokytojams. Buvo pateikta kvalifikacijos tobulinimo programa „Nors jūs ir sumanėte man piktą, Dievas pakaitė tai į gera“ (*Pr* 50, 20). Seminarą vedė ses. Myrtos kolegė ses. Hedwigis. Ji pagal minėtąją F. Ketto metodiką mokė tikybos mokytojus vienyti grupę bendrai veiklai, kurioje kiekvienas dalyvis yra svarbus ir reikalingas. Atskleidžiant Dievo slėpinį, taip pat buvo mokoma bendravimo harmonijos tarpusavyje ir su Dievu. Šia metodika paremtas seminaras skatino dalyvių kūrybiškumą ir suteikė naujų idėjų. Be to, seminaro dalyviams buvo rodoma, kaip naudotis vaizdinėmis priemonėmis, taikyti įvairius ugdymo metodus ir suvokti Šventąjį Raštą šių dienų šviesoje.

Seminare dalyvavo 32 tikybos mokytojai iš Kaišiadorių vyskupijos mokyklų. Jie gavo teorinių žinių, dirbo grupėse, dalyvavo pedagoginiuose praktiniuose užsiėmimuose, diskutavo. Šio seminaro iniciatorius buvo Lietuvos katechetikos centras.

–gc–

Suagusiųjų švietimo projekto seminaras

Kovo 12 d. į Kaišiadorių vyskupijos Sielovados centrą susirinko būrelis suaugusiųjų švietimo projekto *Socrates/Grundtvig 2* seminaro dalyvių. Susitikime buvo aptarta tema: „Ir Dievas matė, kad tai labai gera, – žmogaus vertė, jo orumas ir šeima“.

Pirmoje seminaro dalyje pranešimą apie žmogaus gyvybės vertę skaitė Kaišiadorių vyskupijos šeimos centro direktorė gyd. M. Bagdonienė. Prelezentė atkreipė dėmesį, jog vertybių perkainavimo metu kai kurie žmonės mano, jog keičiasi ir žmogaus vertė, nors iš tiesų ji išlieka tokia pati ir turėtų būti nepažeidžiama ir saugoma kaip pati didžiausia Dievo dovana.

Po pertraukos seminaro dalyviai aiškinosi, kaip žmogaus orumas atsispindi šeimoje. Šią seminaro dalį vedė p. R. Truskauskienė, Kaišiadorių vyskupijos šeimos centro psichologė. Remiantis dalyvių patirtimi, buvo gildinama orumo samprata. Nė vienas dalyvis neliko abejingas pokalbiui apie orumo išsaugojimą šeimoje, visi noriai dalijosi savo nuomone. –jpup–

Caritas vaikų savanorių veikla

Kovo 12 d. Kaišiadorių vyskupijos *Caritas* centre įvyko jaunųjų karitiečių vadovų pasitarimas, kuriame buvo aptarti nuveikti darbai, perspektyvos.

Nuo 2002 metų Kaišiadorių vyskupijos *Caritas* savo veiklos programose nemažą vietą skyrė vaikų ir jaunimo įtraukimui į galestingumo ir savitarpio pagalbos darbus. Parapijų *Caritas* grupės buvo kviečiamos telkti vaikus padėti seneliams, ligoniams, neįgaliesiems, kviesti juos dalyvauti įvairiose parapijų ir vyskupijos rengiamose akcijose ir renginiuose. Pirmiausiai ir aktyviausiai į tą kvietimą atsiliepė Kernavės parapijos karitietės, vadovaujamos ses. Irenos Valaitytės. Jų santykiai su vietinės mokyklos mokiniais ir iki tol buvo šilti ir draugiški; parapijos vaikai buvo nuolat telkiami prie bažnyčios, kviečiami dalyvauti įvairiuose parapijos renginiuose. Palaikant gražias kernaviškių iniciatyvas, ir kitose parapijose vaikai suskato dalyvauti įvairiose artimo meilės ir galestingumo programose. Šiandien galima pasidžiaugti „Pumpurėlių“ aktyvumu Kernavės, Molėtų, Kalvių, Birštono, Semeliškių, Elektrėnų, Kaišiadorių, Merkinės parapijose.

Kasmet per Atvelykį Kaišiadoryse vyksta „Pumpurėlių“ sąskrydis, į kurį suvažiuoja nemaža jaunųjų savanorių su savo vadovais. Tą dieną vaikai dalyvauja šv. Mišiose katedroje, susitinka su vietos vyskupu, jo palaiminami, apdovanojami, vyskupijos sielovados centre klausosi paskaitėlių. Vasarą Paparčių parapijoje organizuojama „Pumpurėlių“ aktyvo stovykla, kurioje vaikai poilsiauja, mokosi savanorystės, keičiasi, ugdo kūrybinius gebėjimus, o vėliau naujai įgytas žinias ir įgūdžius perteikia bičiuliams savo parapijose.

CEEC generalinė asamblėja

Kovo 18–19 d. Vilniuje svečių namuose *Domus Maria* vyko Europos katalikiškojo švietimo komiteto (*European Committee for Catholic Education – CEEC*) generalinė asamblėja.

Asamblėjoje buvo nagrinėjama mokytojų rengimo dirbti katalikiškoje mokykloje klausimai. Ypatingas dėmesys skirta tam, kaip surasti tinkamą vertybių auklėjimo pusiausvyrą išvengiant kraštutinių pozicijų – indoktrinacijos ir abejingumo bei reliatyvizmo. Pagrindinį pranešimą kovo 18 d. skaitė dr. Andrew McGrady, Dubline (Airija) įsikūrusio *Ma-*

riais Lietuva susiduria po 2004 m. gegužės 1 d. Diskusijos, kilusios dėl to, kad Europos Sąjungos konstitucinės sutarties preambulėje nebuvo paminėtos Europos krikščioniškosios šaknys, Lietuvos katalikus – o ypač vyskupus – skatina nerimauti, kad kontinente išplitusi sekularizacija dar labiau paspartės ir šiame krašte. Vysk. Rimantas Norvila teigiamai vertino galimybę daryti įtaką priimant Europos teisės aktus. Jis taip pat džiaugėsi labai svarbiomis ir daug intelektualinių resursų reikalaujančiomis pastangomis ginti žmogiškąsias ir krikščioniškąsias vertybes. Pasak vyskupo, norėtusi vis platesnės veiklos, kuri skatintų Europoje kilti naujas krikščioniškas strategijas – laiko ženklus, ugdančius pagarbą žmogaus kilnumui ir teisingumui.

Kovo 10 d. Europos vyskupai Briuselyje pakvietė į atvirą diskusijos apie Bažnyčios vietą Europos viešajame gyvenime vakarą. Ši diskusija buvo skirta COMECE organizacijos 25 metų jubiliejui paminėti. Joje pranešimą skaitė Estergomo–Budapešto (Vengrija) arkivyskupas kard. Péteris Erdő. Kardinalas kalbėjo apie vertybes, įstatymus, visuomenę ir Bažnyčią. Pasak jo, XIX a. įstatymų leidėjai manė, jog nė viena religija nėra tikra, bet jas visas toleravo. Dabar yra kitaip. Valstybė garantuoja laisves, kurios nebūtinai gina vertybes. Kardinalo nuomone, egzistuoja vertybės, kurios turi būti ginamos valstybės. Apie vienuolinį gyvenimą ir jo indėlį kalbėjo ses. Gisela Happ OSB, atstovaujanti Tarptautinei vienuolinio gyvenimo sąjungai. Konferencijoje žodį taip pat tarė pasaulietis, krikščioniškos kultūros organizacijos „ZNAK“ vadovas Stefanus Wilkanowiczus. Jis savo kalbą pradėjo nuo visuomenę skirstančio pliuralizmo apibrėžimų. Kad tokių susiskirstymų nebūtų, jo nuomone, turi padėti Bažnyčia, kuriai reikėtų tapti krikščioniškesne, tai yra labiau besiburiančia apie Kristų. Ji taip pat turėtų būti katalikiškesnė ir bažnytiškesnė, tai yra bendruomenės Bažnyčia.

Europos vyskupų konferencijų atstovai susitikime Briuselyje kalbėjo ir apie Europos Sąjungos plėtrą. Praėjusioje plenarinėje sesijoje, vykusioje 2004 m. lapkritį, daug dėmesio buvo skirta Turkijai. Ši kartą vyskupai nemažai kalbėjo apie Ukrainą ir jos besiformuojančius ryšius su Europos Sąjunga, taip pat apie Kroatiją ir jos perspektyvas tapti visateise ES nare. Vyskupai Briuselyje susitiko su Louisu Micheliu – Europos Komisijos nariu, atsakingu už plėtrą ir humanitarinę pagalbą. Komisaras vyskupams kalbėjo apie solidarumą su Afrika ir būtinybę teikti jai civilizuotą pagalbą, ypač socialinėje, švietimo ir medicinos srityse.

Europos vyskupų konferencijų komisijos sekretoriatas pranešė išleidęs naują darbo dokumentą „Europos Sąjungos ateitis ir katalikų atsakomybė“. Taip pat minėtas dokumentas apie Europos Sąjungos konstitucinę sutartį. Jis įvairių šalių vyskupų konferencijoms turėtų padėti diskusijose Europos konstitucijos ratifikavimo klausimu. Kita Europos Sąjungos vyskupų konferencijų komisijos plenarinė sesija vyks šių metų rudenį.

-apn-

Kunigui A. Lipniūnui paminėti skirti renginiai

Kovo 8–17 d. Panevėžio vyskupijoje vyko renginiai, skirti kunigo Alfonso Lipniūno 100-osioms gimimo ir 60-osioms mirties metinėms paminėti.

Kovo 8-osios vidudienį Šv. Kazimiero knygynėlyje atidaryta Panevėžio Alfonso Lipniūno vidurinės mokyklos mokinių dailės darbų paroda, o tos pačios dienos popietę G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos galerijoje „2-asis aukštas“ mons. Juozapas Antanavičius pristatė fotografijų ir asmeninių kun. A. Lipniūno daiktų parodą. Renginyje dalyvavo Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas, vicemeras Petras Luomanas, G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos direktorė Rima Maselytė, panevėžiečiai, branginantys šio šviesaus kunigo atminimą.

Programą pradėjo Panevėžio styginių kvartetas. Renginio vedėja Albina Saladūnaitė pristatė monsinjorą Juozapą Antanavičių kaip kunigo Lipniūno ambasadorių čia, žemėje, nes jis, 1989 metais rugpjūčio mėn. dalyvavęs palaikų pervežime iš Lenkijos Pucko į Lietuvą, turėjo garbės arčiausiai prisiliesti prie kunigo Alfonso atminimo. Mons. J. Antanavičius kalbą pradėjo savos kūrybos eilėraščių, vėliau pasakojo apie parodos eksponatus – dienoraštį, kryželį, Dievo Motinos paveikslėlių, dėžutę su Pažaislio vienuolyno vaizdais, žiedą, akinius ir kita; apie fotografijas, kuriose – vietos, menančios kunigo Alfonso paskutiniuosius gyvenimo dienas, akimirkos iš palaikų pervežimo į Vilnių ir Panevėžį, išpūdžiai iš kasmet Lietuvoje kunigo gimtinėje Talkoniuose bei Lenkijoje, Štuthofe, vykstančių minėjimų. Parodoje eksponuojamos knygos apie kunigą Alfonsą Lipniūną lietuvių ir lenkų kalbomis. Naujausias leidinys – vyskupo Jono Kaunecko rūpesčiu atspausdinta dienoraščio ištraukų knygelė.

Kovo 9-ąją vyskupai Jonas Kauneckas ir Juozapas Preikšas drauge su 30 kunigų Panevėžio katedroje koncelebravo šventąsias Mišias. Per pamokslą ganytojas pabrėžė šios iškilios asmenybės svarbą mūsų dienoms ir kvietė melstis, kad kunigas Alfonsas Lipniūnas kuo greičiau būtų iškeltas į altorių garbę. Po šv. Mišių tikintieji meldėsi prie kunigo Alfonso Lipniūno kapo Panevėžio katedros šventoriuje, vėliau nuvyko į Panevėžio muzikinį teatrą. Čia meninę programą atliko kunigai: dainavo vyskupas Juozas Preikšas, deklamavo mons. Juozapas Antanavičius, kunigas Edmundas Rinkevičius, grojo ir dainavo kunigai Jonas Bučelis, Povilas Klezys. Taip pat koncertavo ateitininkai, Panevėžio kamerinis orkestras (vad. V. Kapučinskas), moterų choras „Volungė“ (vad. A. Viesulas); pranešimus skaitė klierikas Justas Jasėnas, daktarė Aldona Kačarauskienė. Kun. A. Lipniūno sūnėnas Alfonsas Lipnickas perdavė vyskupui Jonui Kauneckui Vyčio kryžiaus ordiną, kuriuo š. m. vasario 16 d. (po mirties) buvo apdovanotas kun. A. Lipniūnas. Renginį vedė aktorius Albinas Keleris.

Kovo 11 d. Panevėžio žygeivių klubas kun. A. Lipniūno atminimui skyrė žygį į jo tėviškę. Kelionė, kuriai vadovavo Algis Stalnionis, pradėta priešpiet nuo Daujėnų partizanų kapų. Keliauta pro žuvusių už Tėvynę brolių Piragių paminklą, per Rinkūnus – arkivyskupo J. Skvirecko gimtąją žemę, Stebeikėlius – B. Brazdžionio gimtinę į Talkonius – kun. A. Lipniūno tėviškę. Apie 17 val. Žygeiviai pasiekė Pumpėnus. Pėsčiomis, brendant per gilų sniegą, nužygiuota apie 16 km. Tos pačios dienos vakare Panevėžio televizija parodė prieš dešimtį metų sukurtą dokumentinį filmą apie kunigą Alfonsą Lipniūną.

Kovo 17 d. Panevėžio kun. A. Lipniūno vardo mokykloje mokiniai, vadovaujami mokytojos Gražinos Prydienės, parodė meninę kompoziciją „Plačiai atmerktos akys“. Renginyje dalyvavo Panevėžio vyskupijos kurijos generalvikaras kun. Robertas Pukenis, Radviliškio dekanas kun. Gintaras Jonikas, Panevėžio vicemeris Petras Luomanas, Juozo Balčikonio gimnazijos, Kazimiero Paltaroko, „Žemynos“, „Skaistakalnio“, Kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų mokyklų direktoriai, kun. A. Lipniūno giminaičiai. Moksleiviai vertė laiko knygą ir per žymias asmenybes – Jogailą, M. Mažvydą, kun. A. Lipniūną – atskleidė svarbius Lietuvos istorijos puslapius. Peržvelgiant kunigo Alfonso gyvenimą, akcentuota, kad jis paliko ryškų žmogaus, kuriuo galima sekti, pėdsaką. Vėliau koncertavo Panevėžio konservatorijos merginų choras, mokyklos šokių kolektyvas. Kun. A. Lipniūno atminimui skirti jubiliejiniai renginiai Panevėžio vyskupijoje buvo užbaigti mokytojų ansamblio daina.

-lk-

Aušrai – 30

Kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinis muziejus, vykdydamas savo misiją įprasmingai Bažnyčios ir tautos istorinę atmintį, kasmet kovo-19ąją –

ter Dei Švietimo instituto Edukologijos studijų prorektorius.

Renginyje dalyvavo 32 svečiai iš 19 Europos valstybių, tarp jų CEEC prezidentas Jean-Pierre Gardy, CEEC viceprezidentas Bartho Janssenas, CEEC generalinis sekretorius Etienne Verhacakas. Lietuvai asamblėjoje atstovavo kun. Gintaras Vitkus SJ, Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius ir Nacionalinės katalikiškųjų mokyklų asociacijos pirmininkas.

Europos katalikiškojo švietimo komitetas, įsteigtas 1974 m., vienija katalikiškas mokyklas 24 Europos valstybėse. Organizacijos pagrindinė būstinė yra Briuselyje, ji atstovauja 30 500 mokyklų, kuriose mokosi daugiau kaip 7,5 mln. mokinių. Komitetas labiausiai rūpinasi tuo, kad katalikiškasis švietimas Europoje būtų nemokamas. -rs-

Šv. Kazimiero minėjimas Klaipėdoje

Kovo 4 d. Klaipėdos šv. Kazimiero parapijos tikintieji gausiai rinkosi maldai už savo parapiją, Švenčiausiojo Sakramento artumoje giedojo didinguosius Žemaičių Kalvarijos kalnus. Apyplinėje koplyčioje aidėjo skambi giesmė ir karšta malda. Eucharistijos šventime dalyvavo Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos šv. Kazimiero kursas. Po šventos Aukos visi norintys buvo pakviesti į šventinį koncertą, kuris vyko Aklųjų ir silpnaregių kultūros centre, o ištikimiausieji liko maldos budėjime per visą naktį Viešpaties artumoje.

Kovo 6-ąją – pagrindinę Šv. Kazimiero atlaidų dieną – pirmosiose šv. Mišiose giedojo Klaipėdos universiteto Menų fakulteto choras, vadovaujamas prof. Gedimino Purlio. Pamokslą sakė prel. dr. Juozas Šiurys. Pamokslininkas kvietė gavėnios metu turėti prieš akis gailėtingojo Tėvo, kuris kiekvieno iš mūsų laukia sugrįžtančio, paveikslą. Jaunimo ir vaikų Mišias aukojo prel. J. Šiurys. Kalbėdamas jaunajai kartai jis priminė, kad ir jaunam, ir senam reikia bendravimo su Dievu. Neįmanoma pasiekti tikslo einant klystkeliais. Dievas mums rodo geriausią kelią – tiesos, maldos, meilės kelią. Giedojo Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės parapijos grigališkojo choralo studija, vadovaujama Vidmanto Budreckio.

Pagrindines šv. Mišias aukojo Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ. Ganytojas priminė, jog Šventojo Kazimiero šven-

tę švenčiame jubiliejiniais Eucharistijos metais, Eucharistijos, kurią šventasis taip mylėjo ir garbino. Telšių vyskupas taip pat kvietė melstis už sergantį Šventąjį Tėvą ir tikino, jog net ligos patale būdamas popiežius liudija Kristaus pergalę. Vysk. J. Boruta SJ džiaugėsi gausiai susirinkusiais tikinčiaisiais ir visiems suteikė ganytojišką palaiminimą. Didysis parapijos choras didingai giedojo: „O Šventasis Karalaiti – melski už mus“.

-kss-

Pašventintas naujas altorius

Kovo 12 d. Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis suremontuotoje Riešės šv. vyskupo Stanislovo parapijos bažnyčioje pašventino naują altorių. Parapijos klebono kun. Vytauto Rudžio, bažnyčios atnaujinimo komiteto ir visų parapijiečių rūpesčiu kapitališkai atnaujintas visas bažnyčios vidus: įrengtos naujos lubos, pakeisti langai, pertvarkyti vitražai, įdiegta nauja, ekonomiškai šildymo sistema, grindys išklotos plytelėmis, pastatyti nauji suolai, restauruota krikščionys ir kitas inventorių.

Iškilmingose šv. Mišiose kardinolas A. J. Bačkis ragino gausiai susirinkusius parapijiečius nuolat stiprintis Eucharistijoje pasiliekančiu Jėzumi, kuris vienintelis, prislėgus gyvenimo rūpesčiams, gali atgaivinti. Ganytojas taip pat kvietė melsti pašaukimu, kad Bažnyčia nepristigtų Dievui ir žmonėms tarnaujančių kunigų. Po šv. Mišių kardinolas Riešės parapijos Pastoracinės tarybos pirmininkei K. Dawejko už jos aktyvią pastoracinę veiklą įteikė popiežiškąjį medalį *Pro Christo et Ecclesia*. Šis apdovanojimas teikiamas įvairių profesijų pasauliečiams kaip padėkos ženklas už jų didelį indėlį į Katalikų Bažnyčios misiją. Medalyje iškalta šventųjų apaštalų Petro ir Pauliaus figūros, popiežiaus Jono Pauliaus II vardas ir jo herbas. Apdovanojimas perrastas Vatikano valstybės vėliavos spalvų kaspinėliu. Tai jau trečiasis toks iš Vatikano į Lietuvą atkeliavęs apdovanojimas, kuris yra įteikiamas veikliams pasauliečiams.

-sbuž-

Ministrantų diena Marijampolėje

Kovo 12 d. Vilkiaviškio vyskupijos Jaunimo centras ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio kunigų seminarija Marijampolėje surengė ministrantų susitikimą. Rytė į seminariją susirinko per 30 Mišių

LKB kronikos (1972 m.) išėjimo dieną – rengia tradicinius pagrindinės spaudos aktualijų aptarimo renginius. Prieš 30 metų (1975 m.) pasirodė *Laisvės šauklys*, buvo pradėti leisti rezistenciniai laikraščiai *Varpas* ir *Pastogė*. Tačiau pats svarbiausias iš tais metais pradėjusių eiti pagrindinių leidinių buvo katalikiškos patriotinės pakraipos žurnalas *Aušra*.

Minint šio leidinio 30-ąsias metines ir pagerbiant šviesų jo redaktoriaus kun. Liongino Kunevičiaus atminimą, kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinio buto svetainėje buvo surengta publicistinė popietė, kurioje dalyvavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, kun. Kazimieras Ambrašas SJ, Lukšių vidurinės mokyklos mokytojas Vytautas Armonavičius, Lukšių šv. Juozapo bažnyčios klebonas kun. Gvidas Pušinaitis, Varpininkų draugijos pirmininkė mokytoja Angelė Servienė, Kauno m. folklorinis ansamblis *Sodyba*, Lampėdžių bendruomenės meno kolektyvas.

Pirmųjų *Aušros* numerių redaktorius buvo kun. Sigitas Tamkevičius, o nuo 6-ojo numerio redagavimą perėmęs kun. Lionginas Kunevičius žurnalą leido iki Atgimimo. Leidinio redagavimo darbuose talkino Vilniaus universiteto dėstytojas, filologijos mokslų daktaras kun. Kazimieras Ambrašas SJ. Jis pasidalijo bendradarbiavimo *Aušroje* patirtimi ir mintimis apie tai, kaip *LKB kroniką*, *Aušrą*, kitus pagrindžio leidinius reikėtų įvertinti istoriniu moksliniu požiūriu. Kun. K. Ambraso nuomone, pagrindžio spauda, kaip pasipriešinimo istorijos dalis, turėtų būti tiek vidurinėse, tiek aukštesiose mokyklose sistemingai nagrinėjama konkretizuojant jos dvasinę ir politinę reikšmę praeityje ir dabartyje. Kaip UNESCO globos sulaukusi lietuvių kryždirbystė, taip ir unikalūs reiškinys – lietuvių katalikiškos patriotinės pakraipos pagrindžio spauda – turėtų sulaukti pripažinimo pasaulio mastu. Kun. K. Ambraso, priminęs, jog kun. K. Kuzminskis, JAV *LKB kronikos* sąjungos kūrėjas, buvo pasiryžęs *Kroniką* ir jos leidėjus pristatyti Nobelio premijai, pabrėžė, kad mintis šiuos darbus įprasminti ir įamžinti tebėra aktuali.

Kun. Lionginas Kunevičius (1932–1994) *Aušrą* redagavo dirbdamas Lukšių šv. Juozapo bažnyčios klebonu. Į renginį atvykę Lukšių bendruomenės atstovai mokytojas V. Armonavičius ir kun. G. Pušinaitis papasakojo, kad apylinkių žmonės geru žodžiu mena nuoširdų, žmones mylėjusį kunigą Lionginą. Dar ir šiandien giedamos jo sukurtos giesmės, deklamuojami jo kūrybos eilėraščiai. Kun. L. Kunevičiaus iniciatyva Lukšių bažnyčios šventoriuje pastatytas pal. Jurgio Matulaičio paminklas, Lietuvos Nepriklausomybei paminėti atsodintas ažuolas.

Arkivyskupas S. Tamkevičius, šiltu žodžiu prisiminęs seminarijos laikų mokslo draugą prepozitą Lionginą Kunevičių, akcentavo šios iškilios asmenybės dvasingumą, kūrybingumą, jautrumą. Kun. Kunevičius, kaip *Aušros* redaktorius, pasižymėjo ypatingu punktualumu, kruopštumu ir didele asmenine atsakomybe. Nors tuo metu buvo mestos didelės saugumo pajėgos pagrindžio spaudai likviduoti, *Aušra* laikėsi iki Atgimimo. Arkivyskupas papasakojo, jog 1975 metais, subrendus minčiai šalia *LKB kronikos* leisti platesnės apimties katalikiškos istorinės minties leidinį, kun. Pranciškus Račiūnas MIC pasiūlė kaip XIX a. ėjusios *Aušros* tęsinį leisti naują *Aušrą*. Todėl ji ir buvo pažymėta Nr. 1 (40). Kaip prieš 125 metus, taip ir prieš 30 metų leista *Aušra* kėlė tas pačias dvasinių vertybių puoselėjimo problemas, kurios aktualios ir dabarties gyvenime. Pagrindžio spauda – unikalus neginkluoto pasipriešinimo reiškinys – turi ne tik didelę istorinę, bet ir dvasinio patriotinio ugdymo reikšmę, todėl, pasak arkivyskupo, jaunosios kartos pareiga rinkti, saugoti ir skleisti tikėjimo ir Tėvynės laisvės šauklių atminimą.

-nr-

Šventiniai renginiai Vilniaus seminarijoje

Kovo 18 d. Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje vyskupas Jonas Kauneckas suteikė lektoriaus ir akolito skyrimus vyresniųjų kursų seminarijos auklėtiniams. Pagal seną Bažnyčios tradiciją lektoriaus skyrimai suteikia teisę skaityti Šv. Rašto skaitinius liturgijoje, akolitas gali dalyti šv. Komuniją bei tvarkyti liturginius indus. Skyrimai į minėtas tarnystes yra neatsiejama pasirengimo kunigystei dalis.

Skyrimų apeigoms vadovavęs Panevėžio vyskupas J. Kauneckas šv. Mišių homilijoje priminė prieš 100 metų gimusį kunigą kankinį Alfonsą Lipniūną, ypač degusį meilės ugnimi Kristui ir Bažnyčiai. Vyskupas palinkėjo seminaristams sekti šio ir kitų pasišventusių kunigų pavyzdžiu ir neatsisakyti savo tarnauti Dievo tautai. Prieš skyrimus visi seminarijos auklėtiniai atliko kelių dienų gavėnios rekolekcijas, kurioms mąstymus apie karalių Dovydą pateikė Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius kun. Gintaras Vitkus SJ. Tos pačios dienos vakare iškilmingais vakariniams mišpams buvo pradėta švęsti seminarijos globėjo šv. Juozapo iškilmė. Mišpams vadovavo rektorius kun. Robertas Šalaševičius, mąstymą pateikė br. Juozapas Glėbas iš Šv. Pranciškaus Ksavero brolijos.

Kovo 19 d. iškilmingai rytmetinei liturginei maldai vadovavo kun. Juozapas Minderis. Šv. Mišias aukojo ir pamokslą sakė kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Kartu meldėsi vyskupas Juozas Tunaitis, seminarijos vadovybės nariai, dėstytojai, patys seminarijos auklėtiniai bei svečiai.

Sakydamas homiliją, kardinolas iškėlė aikštėn šv. Juozapo teisumą ir tikėjimą, linkėdamas sau, kunigams ir klierikams niekada netapti vien sakramentų teikimo „profesionalais“, bet tarnystę vykdyti su meile. Kunigas, pasak ganytojo, atliekantis savo pareigas be meilės, yra panašus į skambantį varį.

Po šv. Mišių ir šventinių pietų vyko Viešosios įstaigos „Markučių dienos veiklos centras“, besirūpinančios neįgalųjų žmonių užimtumu, kūrybos darbų Biblijos motyvais paroda. Parodos atidaryme kalbėjusi seminarijos bibliotekos vedėja Irena Aleksandravičienė pasidžiaugė, kad seminarijos koridorius papuošė su meile, subtiliu grožio pajutimu sukurti darbai. Seminarijos rektorius kun. Robertas Šalaševičius prisiminė ankstyvosios Bažnyčios kankinį Lauryną, kuris, paprašytas sugabenti Bažnyčios turtus, atvedė vargšus ir paliegiusius žmones. Tad didžiausias Bažnyčios turtas yra ne architektūros statiniai, meno vertybės, bet žmonės, ypač silpnieji, vargšai, neįgalūs. Seminarijos vadovas pasidžiaugė, kad seminarijos parengiamojo kurso auklėtiniai kartą per savaitę lankosi Markučių dienos veiklos centre. Šventės pabaigoje buvo parodytas minėtojo centro dramų grupės ir Vilniaus kunigų seminarijos parengiamojo kurso studentų bendras spektaklis žmogaus būties tema.

-vks-

Arkivyskupas S. Tamkevičius pasiūlė patalpas atkuriamam miesto istorijos muziejui

Kovo 4 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje arkivyskupas Sigitas Tamkevičius susitiko su miesto meru Arvydu Garbaravičiumi. Susitikimo pretekstu tapo išvakarėse Kauno miesto tarybos priimtas sprendimas atkurti Kauno istorijos muziejų, veikusį nuo XIX a. pabaigos iki XX a. trečiojo dešimtmečio. Susitikimo kurijoje metu ir buvo aptartos konkrečios galimybės įgyvendinti šią idėją.

Susitikimo pradžioje arkiv. S. Tamkevičius pabrėžė, kad pastaraisiais metais jaučiama ypač gera dialogo tarp Bažnyčios ir miesto aplinka: per kultūrinius, socialinius ir kitus projektus arkivyskupija su miestu gana sėk-

patarnautojų iš Kazlų Rūdos, Kybartų, Lazdijų, Liudvinavo, Marijampolės, Prienų, Šakių, Šeštokų ir Vilkaviškio. Juos pasitiko ir pasveikino klierikai. Renginys prasidėjo susipažinimo žaidimais, kuriuos vedė Jaunimo centro programos „Sniego gniūžtė“ savanoriai ir vadovai. Po klieriko Jono Jonuškos katechezės apie Eucharistijos šventimo gestų simboliką visi ministrantai dalyvavo tradicinėse kiekvieno mėnesio 12-osios Mišiose Marijampolės bazilikos pal. Jurgio Matulaičio koplyčioje. Jų koncelebracijai vadovavo vysk. Rimantas Norvila. Pamokslo metu prisiminimais apie 1934 m. vykusias arkiv. Jurgio Matulaičio palaikų perkėlimo į Marijampolės baziliką iškilmes pasidalijo apaštal. prot. dr. Vincas Jonas Bartuška. Po Mišių ministrantai dalyvavo viktorinoje, kurią parengė ir vedė Kauno arkikatedros bazilikos zakristijonas Rokas Albertas Koženiauskas. Vėliau visi renginio dalyviai agapės metu įspūdžiais dalijosi kartu su Vilkaviškio vyskupu Rimantu Norvila, seminarijos vadovybe ir klierikais. Dienos pabaigoje jaunuoliai iš įvairių vyskupijos vietovių Jaunimo centre žiūrėjo filmą apie Vilkaviškio vyskupijos Palaimintojo Jurgio Matulaičio kunigų seminarijos klierikų gyvenimą. -aa-

Susitikimas su fokoliarais

Kovo 13 d. Šiauliuose buvo surengtas susitikimas su fokoliarais. Po šv. Mišių beveik pusšimtis tikinčiųjų pripildė Šiaulių vyskupijos katechetikos centro salę. Susirinkusiuosius savo apsilankymu pradžiugino Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Į susitikimą taip pat atvyko Jungtinės metodistų bažnyčios pastorius Kingsley Holdenas.

Iš pradžių fokoliarai Jolanta, Roberto ir Džoja supažindino su naujaisiais judėjimo įvykiais tiek visame pasaulyje, tiek Lietuvoje. Vėliau kalbėta apie dvasingumą, apie tai, kas asmeniškai padeda gyventi su Dievu šeimose, bendruomenėse. Klausytojai įsitraukė į pokalbį, dalijosi savo patirtimi, išgyvenimais, prisiminė ankstesnius panašius susitikimus, pakeitusius jų gyvenimą, požiūrį į aplinkinį pasaulį. Fokoliarai kreipė susitikimo dalyvių žvilgsnius į didžiausią Jėzuso kančią ant kryžiaus, kai jis jautėsi apleistas. Meilė apleistajam Dievui padeda pamatyti apleistąjį Jėzų kitame, pačiam nepasilikti skausme, bet stengtis tarnauti kitiems.

Į susirinkusiuosius kreipėsis vysk. E. Bartulis teigė, jog svarbiausia yra pasilikti Dievo meilėje, priimti jo dovanas,

iš kurių nuostabiliausia yra amžinojo gyvenimo tikrovė. „Svarbu, kad mes praleistume Dievo malonės srovę į kitų žmonių širdis“, – sakė ganytojas ir kvietė visus vyskupijos žmones įsitraukti į Naujojo Miesto statybą: Šiauliai turi būti naujas Viešpaties miestas, kuriame gyventų Jėzaus dvasia.

Jungtinės metodistų bažnyčios pastorius Kingsley Holdenas pasidalijo įspūdiškais iš Italijoje vykusios tarptautinės fokoliarų konferencijos. „Aš jaučiu, kad fokoliarai, kaip tarptautinė ekumeninė bendruomenė, yra labai reikalinga šiandieniniam krikščioniškam pasauliui“, – sakė pastorius. Po pietų prisiminta 1993 m. Italijoje vykusio tarptautinė fokoliarų šeimų šventė. –irat-

Vyrų maldos popietė

Kovo 19 d., minint šv. Juozapo dieną Šv. Pranciškaus Asyžiečio (bernardinų) bažnyčioje, surengta vyrų maldos popietė. Dievo žodžio pamaldose, kurias organizavo kun. Astijus Kungys OFM, kun. Algis Malakauskis OFM ir diak. Arūnas Peškaitis OFM, dalyvavo daugiau kaip šimtas įvairaus amžiaus vyrų. Popietė prasidėjo šlovinimo giesmių repeticija. Visi dalyviai meldėsi neramaus keliautojo ir atradėjo Kristupo Kolumbo malda, giedojo, klausėsi Dievo žodžio. Br. Arūnas pasidalijo mintimis apie tai, kad ypatingas vyrų pašaukimas galėtų būti savižudybių skaičiaus mažinimas. Mat daugiausiai nusižudo vieniši, gyvenimo prasmės neradę vyrai. Kun. Astijus kalbėjo apie tvirtus gyvenimo pamatus, kurie remtųsi dvasiniu gyvenimu, malda ir meile. Tik ant šio kertinio akmens – meilės pastatytas gyvenimas gali nesugriūti. Kunigas ragino vyrus nebijoti išsilaisvinti iš ydų, prašyti Dievą drašos, paguodos ir žvilgsnio į savo širdį. Keturi vyrai paliudijo gyvenimo prasmės ieškojimų ir tikėjimo atradimo istorijas. Pamaldos baigėsi šv. Augustino malda apie Viešpaties atradimą ir palaiminimą. Po apeigų visi norintys galėjo draugiškai pabendrauti prie arbatos puodelio.

-sbuž-

Jaunimo savaitgalis

Kovo 5 d. Palangos senojoje gimnazijoje vyko Palangos šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresėlės ateitininkų kuopos suorganizuotas katalikiškojo jaunimo savaitgalis. Šiame visam Palangos dekanato jaunimui skirtame renginyje dalyvavo įvairaus amžiaus jaunimo grupės iš Kretingos, Darbėnų, Salan-

mingai bendradarbiauja jau keliolika metų. Tačiau 2003 m. birželio 6 d. arkivyskupo ir dabartinio mero pasirašyta bendradarbiavimo sutartis šį dialogą dar labiau pagyvino. „Aktyviausiai bendradarbiauta atstatant paminklinę Kristaus Prisikėlimo bažnyčią“, – sakė ganytojas, su dėkingumu primindamas, kad, miesto Tarybai praėjusių metų pavasarį nusprendus paimti 4 milijonų litų paskolą ir taip paremti visos tautos prisikėlimo simboliu tapusią šventovę, per Kalėdas jau buvo galima ją konsekruoti.

Sveikindamas miesto sprendimą atkurti savo istorijos muziejų, arkivyskupas pasidžiaugė, kad šįkart prie to galinti prisidėti ir Bažnyčia – ganytojas pasiūlė miesto muziejui patalpas vadinamajame Valančiaus name senamiestyje (M. Valančiaus gatvėje Nr. 6). „Prieš keletą metų čia atidarėme arkivyskupijos muziejų, – sakė arkiv. S. Tamkevičius, – antrajame aukšte įkurtas Kardinolo Vincento Sladkevičiaus memorialinis butas, ekspozicijos apie arkivyskupijos istoriją, *Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką*, o pirmajame aukšte ketinome įrengti arkivyskupijos meno vertybių ekspoziciją. Išgirde, jog miestas rengiasi turėti savo istorijos muziejų, nusprendėme jam perleisti dalį šių patalpų“. Jo nuomone, laikinai po vienu stogu galėtų draugiškai sugyventi du muziejai. „Visam laikui čia jam pasilikti ploto būtų per mažai, bet veiklai pradėti vietos užteks, ir kurį laiką muziejus galės dirbti ramiai, be skubėjimo, kol miestas suras kitas patalpas“, – kalbėjo arkivyskupas.

Be to, atkreiptas dėmesys, kad šis namas ir istoriškai daug pasitarnavęs Kauno plėtrai: mat prieš beveik pusantro šimtmečio čia įsikūrė vyskupas Motiejus Valančius, caro „ukazu“ išstremtas iš Varnių. Nors vyskupijos centrą perkeldama į Kauną carinė valdžia siekė labiau kontroliuoti aktyvųjį vyskupą, tačiau, istorikų teigimu, atvykus Valančiui bei vyskupijos centrą įkūrus Kaune suaktyvėjo miesto plėtra, ypač dvasinis, intelektualinis (atsidarius Kauno kunigų seminarijai) gyvenimas, suintensyvėjo lietuviškosios savimonės puoselėjimas. Ir taip po pusšimčio metų Kaunas galėjo tapti modernia valstybės sostine.

Kauno meras A. Garbaravičius priminė, jog idėja atkurti miesto istorijos muziejų kilo entuziastams iš Kauno deputatų klubo. Tačiau iki šiol problemų kėlė patalpų klausimas. „Tai, kad arkivyskupija maloniai suteikė galimybę įkurdinti Kauno istorijos muziejų šiame name, savivaldybei yra ir garbė, ir atsakomybė, – pripažino meras. – Bendradarbiavimas su arkivyskupija duos naudos ne tik kultūrai, bet ir bus naudingas dvasiniam kauniečių atgimimui. O po kurio laiko gal pavyks Kauno istorijos muziejų įkurdinti Rotušės aikštės ir Muitinės gatvių kampiniame statinyje, kuris viduramžiais garsėjo kaip valdovų rezidencija“.

Deputatų klubo atstovo Arimanto Dragūnevičiaus teigimu, miesto istorijos parodą apžiūrėti lankytojai bus pakviesti jau net šių metų gegužę, per Kauno miesto dienas. Pasak jo, eksponatų jai geranoriškai žada paskolinti valstybiniai muziejai. „Mes norime, kad muziejus būtų patrauklus ne tik kauniečiams ar turistams. Ypač bandysime juo sudominti jaunimą. Bendradarbiaudami su Technologijos universitetu, rengiamės čia įdiegti naujasias technologijas ir, pavyzdžiui, virtualiojoje erdvėje modeliuoti, kaip kunigaikštis Vaidotas gynė Kauno pilį arba kaip atsirado Kauno arkivyskupija“, – kalbėjo A. Dragūnevičius.

Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius šio susitikimo pabaigoje pasidalijo dar viena idėja, svajone Kristaus Prisikėlimo bažnyčios rūsyje dalį kolumbariumui numatytos vietos paskirti Tautos prisikėlimo kelio ekspozicijai. „Apie tai kalbėjau ir su mūsų tautiečiais užsienyje, – sakė arkivyskupas. – Jie žada paremti sumanymą čia atvaizduoti Lietuvos nueitą kelią iki dabarties, iki prisikėlimo laisvam gyvenimui. Neseniai lankiausi Los Andžele, Tolerancijos muziejuje. Ten įrengta ekspozicija pasakoja apie holokaustą. Aibės mokinių, studentų, turistų nuolat lankosi tame muziejuje,

todėl manau, kad žmonės lankyto ir ekspoziciją mūsų Prisikėlimo bažnyčioje, kuri dabar sulaukia tikinčiųjų iš visos Lietuvos bei iš daugelio kitų valstybių". Tautos praeitis, pasak Kauno arkivyskupo, „tarsi tramplinas, nuo kurio žvelgiama į ateitį“.

-dch-

Lietuvos Biblijos draugijos generalinė asamblėja

Lietuvos Biblijos draugijos (LBD) nariai kovo mėnesį tradiciškai susirenka į generalinę asamblėją savo veiklai aptarti. LBD 1992 m. įsteigė aštuonių Lietuvos Bažnyčių atstovai, būtent Romos katalikų, evangelikų baptistų, evangelikų liuteronų, evangelikų reformatų, evangelikų sekmininkų, sentikių, Septintosios dienos adventistų ir stačiatikių. Šių Bažnyčių atstovai sudaro LBD direktorių tarybą. Prezidento pareigas eina kunigas Vaclovas Aliulis MIC, vykdomojo direktoriaus – dr. Mykolas Mikalajūnas.

Kovo 5 d. LBD asamblėjos darbą malda pradėjo draugijos prezidentas kun. V. Aliulis MIC. Evangelikų liuteronų bažnyčios ansamblis *Adoremus* pratęsė kunigo žodį giesme. LBD 2004 m. veiklos ataskaitą pateikė vykdomasis direktorius dr. M. Mikalajūnas. Savo pranešime jis pabrėžė, kad didžiausias šių metų darbas – pirmą kartą Lietuvos istorijoje išleista keturių evangelijų Sinopsė. Išleisti du Biblijos egzemplioriai modifikuotu Brailio raštu. Gauta 10 tūkst. dolerių parama paskirta stambaus šrifto Biblijai silpnaregiams išleisti. Biblija taip pat išleista anglų, rusų ir lietuvių kalbomis viename CD. Pasak direktoriaus, netrukus turėtų pasirodyti naujas Biblijos leidimas, taip pat „Biblija moksleiviams“. Rengiama trečia „Biblijos vaikams“ laida. Misionieriškas labdaros fondas *Licht im Osten* išleido gausiai iliustruotą Bibliją vaikams „Didžioji vaikų Biblija – 365 pasakojimai“. Perleidžiamas turėjęs paklausą leidinys „Dievo rankose“.

LBD organizuotame konkurse „Biblija – jėga“ dalyvavo per 20 tūkst. moksleivių iš visos Lietuvos. Į finalą atrinkta apie 200 dailės ir keliasdešimt literatūros kūrinių. Jie buvo eksponuoti Vaidoto Žuko galerijoje. Į parodą pakviesti visi laimėtojai buvo pagerbti.

Pokalbių ir diskusijų metu pasidžiaugta brolių evangelikų darbštumu. Pageidauta, kad LBD veikla kad ir ne dažnai, bet reguliariai būtų anonuojama bei pristatoma televizijos laidose. Apgailestauta, kad katalikiškos bendruomenės labai santūriai remia LBD veiklą.

-nm-

Konferencija „Religija ir kultūra“

Kovo 17–18 d. Vilniaus universitete vyko šeštoji kasmetinė mokslinė konferencija „Religija ir kultūra“, kurią organizavo Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimų centras (VU RSTC).

Atidarydama konferenciją VU RSTC vedėja doc. dr. Rita Šerpytytė įvardijo Religijos studijų ir tyrimų centro persikėlimą į naujas, suremontuotas Filosofijos fakulteto patalpas kaip persikėlimą į „politiškai korektišką erdvę“. Taip pat ji priminė konferencijos tikslą ir kryptį – orientuotis ne tik į akademinę auditoriją, bet ir būti atvirai kviečiant diskursui visus, kuriems rūpi religiniai klausimai įvairiais aspektais.

Konferenciją tradiciškai sudarė trys dalys: I sesija buvo skirta aktualijoms – šiuometinė tema buvo „Krikščionybė šiandien: marginalumo ar atvirumo link?“, kitos dvi sekcijos – „Religija ir teologija“ bei „Religija ir menas“.

Konferenciją pradėjo doc. dr. Paulius Subačius (VU RSTC) pranešimu „Požityvus diskriminavimas katalikams: ar jau laikas?“ Pranešėjas iškėlė pro-

tų, Lenkimų, Klaipėdos, Palangos. Darbo grupėms vadovavo Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos auklėtiniai, paskaitas įdomiomis temomis skaitė kunigas Vilius Viktoravičius ir vienuolis pranciškonas brolis Gediminas OFM.

Rytą į Senosios gimnazijos salę renginio organizatorių nuostabai sugužėjo net per 160 jaunų žmonių. Savaitgalį pradėjo Palangos ateitininkės giesme „Kiekviena diena“. Renginio temą – „Mes atvykome Jo pagarbinti...“ – pristatė ateitininkės Eglė Stankutė ir Dainora Gedvilaitė. Gausiai susirinkusius pasveikino Palangos ateitininkų kuopos ir viso dekanato jaunimo dvasios vadovas kun. Mindaugas Šlaustas. Savo džiaugsmą Palangoje vykstančiu renginiu išreiškė ir parapijos klebonas kan. dr. Algis Genutis. Po įžanginių kalbų jaunimo savaitgalio dalyviai išsiskirstę grupelėmis diskutavo įvairiausiomis temomis: apie meilę, nuodėmę, šlovinimo būdus, Šventąjį Raštą, bandė į save pažvelgti Dievo akimis. Šioms grupelėms vadovavo klierikai Ramūnas Norkus, Romas Starkutis, Karolis Petravičius iš Telšių, klierikas Mindaugas Šakinis iš Vokietijos, Palangos Vlado Jurgučio vidurinės mokyklos mokytoja Emilija Šeirienė ir studentė Jurga iš Klaipėdos. Rimtai ir linksmai padirbėję renginio dalyviai su savo išvadomis, mintimis ir sumanymais supažindino kitas grupes. Po to Dievą giesmėmis garbino šlovinimo grupė iš Kretingos. Kunigas Vilius Viktoravičius su renginio dalyviais kalbėjosi apie šventumą. Brolis Gediminas iš Pakutuvėnų savo įdomų pasakojimą, kas yra krikščionybė, papildė citatomis iš Šventojo Rašto. Laisvalaikio metu jaunimas grožėjosi gamta. Palangos bažnyčioje dalyvauta šv. Mišiose. Po to Senosios gimnazijos salėje kringiškiškai parodė miuziklą „Emanuelis – Dievas su mumis“.

-kss-

Gavėnios rekolekcijos

Kovo 11–12 d. Grigiškių Šventosios Dvasios parapijos koplyčioje parapijiečiams gavėnios rekolekcijas pirmą kartą vedė diakonas Sigitas Grigas. Rekolekcijų tema – susitaikymas, artimo meilė ir tarnystė. Diakonas pabrėžė susitaikymo su savimi, su Dievu ir su artimu reikšmę žmogaus gyvenime. Buvo atkreiptas dėmesys į tai, kaip svarbu, kad Susitaikinimo sakramentas neliktų tik formali, išoriška praktika, neperkeičianti viso žmogaus gyvenimo. Todėl, anot rekolekcijų vedėjo, svarbu pasinaudo-

ti Bažnyčios teikiamomis progomis susikaupti, kad būtų galima pataisyti, keisti savo gyvenimą, žadinti budrumą. Susitaikymas žmogaus gyvenime išreiškiamas konkrečiais tarnystės artimui, įsipareigojimo, atsakomybės priėmimo ženklais. Trakų dekanate pamažu prigijo tradicija į dekanato parapijose rengiamas rekolekcijas sielovadinėn talkon susirinkti visiems dekanato kunigams. Tai puiki galimybė parapijiečiams pasirinkti nuodėmklausį ir neskubotai bei nepaviršutiniškai priimti Susitaikinimo sakramentą. Be to, tai gera proga kaimyninėse parapijose dirbantiems kunigams pasidalyti savo patirtimi ir artimiau pabendrauti.

-sbuž-

Keliais žodžiais

Pernarava. Kovo 4–6 d. Pernaravos Nukryžiuotojo Jėzaus parapijos klebonijoje vyko Josvainių ir Pernaravos parapijų jaunimo savaitgalio stovykla „Priešais veidrodį“. Joje dalyvavo 25 asmenys. Stovyklos organizatoriai – kunigas Renaldas Šumbras ir aktyviausias parapijų jaunimas. Stovykloje stengtasi geriau pažinti save, Dievą ir aplinkinius. Tai daryti stovyklautojams padėjo religiniai-dvasiniai užsiėmimai, įvairūs žaidimai, sporto programa, bendras gyvenimas. -krš-

Kazlų Rūda. Nuo pirmo gavėnios sekmadienio – vasario 13-osios – iki kovo 13 d. kiekvieną sekmadienį po sumos vyko dvasinio ugdymo pratybos pagal šv. Ignaco Lojolos mokymą. -vf-

Klaipėda. Kovo 13 d. Kristaus Karaliaus bažnyčioje surengtos Klaipėdos universiteto akademinės bendruomenės ir Lietuvių katalikų mokslo akademijos Klaipėdos skyriaus mokslininkų metinės gavėnios rekolekcijos. Šv. Mišias aukojo ir homiliją pasakė Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ. Po šv. Mišių parapijos namuose vykusiam LKMA posėdyje aptarti LKMA Klaipėdos skyriaus naujos knygos leidybos ir pasirengimo konferencijai „Krikščioniškoji tradicija visuomenės raidoje“, kuri vyks rugsėjo mėnesį Klaipėdos universitete, klausimai. -kss-

Vilkaviškis. Verbų sekmadienio sumos šv. Mišias Vilkaviškio katedroje aukojo vysk. Rimantas Norvila per pamokslą kalbėjo apie Didžiosios savaitės reikšmę, ragino tyra sąžine ir artimo meilės darbais sutikti Kristaus prisikėlimo šventę. Pavakare Vilkaviškio katedroje buvo atlikta Th. Dubois oratorija „Septyni Kristaus žodžiai“. -bn-

vokuojančią klausimą, ar praktikuojantys katalikai Lietuvoje nėra mažuma ir ar jai nereikia taikyti pozityvaus diskriminavimo. Jis tai įrėmino nūdienos ES įvykių kontekste bei pailiustravo statistika bei kitais pavyzdžiais. Pranešimą užbaigė klausimu-moralu: kaip dera krikščioniškoji pasaulėžiūra ir pretenzijos į pozityvų diskriminavimą?

Dr. Lilija Duoblienė (VU Filosofijos fakultetas) pranešime „Ką ir kaip kalbėti apie katalikų tikėjimą: edukacinė perspektyva“ bandė apžvelgti Lietuvos religinio mąstymo ypatumus, Europos strategijas religinio mokymo atžvilgiu ir tai, kas vyksta Lietuvoje bei ko galima tikėtis šioje srityje. Prelegentė išskyrė atnaujintos katalikų tikybos dėstymo programos atvejį kaip vieną iš sėkmingų pavyzdžių, atitinkančių bendras Europos strategijas.

Giedrė Paltanavičiūtė (VU Gamtos mokslų fakultetas) gvildeno temą, ar egzistuoja religinės įtampos Lietuvoje. Prelegentė į iškeltą klausimą bandė pažvelgti iš sociologinės perspektyvos. Šioje sekcijoje pranešimus skaitė: kun. Skaidrius Kandratavičius tema „Religija kaip re-elegija: kančia kaip kalba ir kalba kaip kančia“ ir dr. Aušrelė Pažėraitė (VU RSTC) „Gnostinės kelionės į krikščionybės iščias“. Po diskusijos, pietų ir pertraukos dalyviai klausėsi Šiaulių universiteto doc. dr. Gintauto Mažeikio pranešimo „Diskurso galia ir patologija krikščionybės atveju“, doc. dr. Audriaus Beinoriaus (VU Orientalistikos centras) pranešimo „Krikščionybė Indijoje: teologinės ir kultūrinės transformacijos“. Šios sekcijos ciklą užbaigė doc. dr. Gintaras Beresnevičius (VU RSTC) pranešimu apie monoteizmą krizę.

II sekcijoje „Filosofija ir teologija“ Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) dėstytojas kun. doc. dr. Romualdas Dulskis pranešime „Universalusis hesychazmas – maldos gyvenimo raida pagal Rytų krikščionių dvasinio gyvenimo mokytojus“, remdamasis Evagrijumi Kontiku, pristatė krikščioniškojo gyvenimo ir maldos pakopas, XIV–XV a. Atoso bendruomenės dvasinę praktiką. Po to dr. D. Stančienė skaitė pranešimą „Kalno pamokslas Tomo Akviničio etikoje“. Pirmąją konferencijos dieną užbaigė doc. dr. Dalius Jonkus (VDU, VU RSTC), kalbėjęs apie fenomenologiją ir fenomenalumo ribas.

Kovo 18 d. dr. Marija Oniščik (VDU) gilinosi į filosofijos mokymą ir pasaulėžiūrą, dr. Tomas Kačerauskas (Vilniaus Gedimino technikos universitetas) gvildeno temą „Dievas gyvenamojo pasaulio (*Lebenswelt*) horizonte“, dr. Mintautas Gutauskas (VU FsF) apžvelgė svetimybės transcendenciją ir patirties perspektyvas.

Po kavos pertraukos ir diskusijų III sekcijoje „Religija ir menas“ dr. Aldona Vasiliauskienė (VU RSTC) kalbėjo apie Lietuvos katalikų mokslo akademiją: architektūros ir menotyros sekciją išsivijoje (1956–1990). Dr. Arūnas Gelūnas (Vilniaus dailės akademija) skaitė pranešimą „Postmetafizinis menas ir sakralumo sugrįžimas“. Prelegentas Ervinas Koršunovas nagrinėjo temą „Švč. Sakramentas ir Vakarų menas“. Dr. Nerijus Milerius (VU FsF, VU RSTC) apžvelgė *sacrum* vietoves ir miesto maršrutus. Prelegentas, apsiribodamas turistiniais Vilniaus miesto maršrutais, priminė fotografinės ideologijos principus, išskyrė kasdienišką bei idealizuotą – sterilų žvilgsnį, leidžiantį iš naujo pažvelgti į kasdienybės paviršių. Konferenciją užbaigė VU RSTC vedėja doc. dr. Rita Šerpytytė, kalbėjusi apie rusiškąjį nihilizmą klasikiniuose I. Turgenevo „Tėvai ir vaikai“ ir F. Dostojevskio „Velniai“ kūrinuose.

-ašd-

„Bažnyčios žinių“ skaitytojus nuoširdžiai sveikiname sulaukusius
Kristaus Prisikėlimo.

„Bažnyčios žinių“ redakcija

BALTASIS SEKMADIENIS

II Velykų (Atvelykio) sekmadienis (A)
Jn 20, 19–31

Ką tik girdėta vaizdinga Evangelijos ištrauka nesunkiai suvokiama ir nereikalauja jokio komentaro. Vis dėlto Kristaus kreipimasis į apaštalą Tomą švelniai priekaištauja prašosi mažos meditacijos: „Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tiki nematę“. Ačiū tau, Tomai, kad suteikei Viešpačiui progą ištarti šiuos, Dievo palaiminimą žadančius, žodžius. Tavo abejojimo Viešpats nepapeikė; jis tiesiog ištirpino jį savo malone. Viešpatie, aš nereikalauju kaip Tomas tave paliesti, pamatyti tavo žaizdas, bet vis dėlto nenoriu, kad mano tikėjimas būtų aklas.

Vienas senas kunigas artimųjų būrelyje prisiminė savo slegiantį išgyvenimą, kurį patyrė studijuodamas kunigų seminarijoje. Buvo sovietiniai laikai. Ateistinė literatūra peržengdavo ir seminarijos sienas. Beskaitydamas bedieviškas knygas, pajuto vis grėsmingesnes abejones. Artėjo diakono šventimai. Jaunąjį kunigystės kandidatą apėmė nerimas: kaip reikės kunigauti be tikėjimo. Laikas bėgo, o širdyje tvyrojo tuštuma. Vieną vakarą, nuskambėjęs dvasinio skaitymo skambučiui, jaunasis levitas atsivertė ką tik gautą dvasinio skaitymo knygą. Tai buvo rašytojo M. Mešlerio „Dieviškasis Išganytojas“. Knygos įžangoje randa sakinį, prie kurio valandėlę stabteli. Perskaito dar kartą: „Turbūt nėra kito tokio istorinio veikalo kaip Evangelija, kurio atsiradimas būtų taip plačiai ir viešai žinomas, kurio buvimas, tikėtumas ir viešas naudojimas būtų liudijamas tokių patikimų ir gerbiamų liudytojų“. Staiga jaunam klierikui tarsi valktis nukrinta nuo akių. Patikimi, gerbiami liudytojai... Juk tai apaštalai! Tokie tolimi ir tokie artimi, tokie paprasti ir tokie didingi, tokie silpni ir tokie galingi. Jaunuolis užvertė knygą ir giliai susimąstė. Tikėjimo abejonės, tarsi juodi debesys, nuslinko tolyn, grįžo dvasios ramybė. Netrukus jis ramiai priėmė diakono ir kunigo šventimus.

Tačiau per maža sakyti, kad Kristų liudijo tik apaštalai. Negalime ignoruoti ir Senojo Testamento liudytojų. 1945 metais vyriausiasis Romos judėjų bendruomenės rabinas Italo Zolli pasikrikštijo ir tapo kataliku. Jis buvo vienas žymiausių to meto hebraizmo mokslininkų ir Rašto žinovų. Tapęs krikščioniu, eksrabinas rašo: „Visas Senasis Testamentas man atrodo kaip šifruota telegrama, kurią Dievas išsiuntė žmonėms. Ji nesuprantama tiems, kurie ją nori skaityti be rakto. Tas raktas yra Kristus, ir jo šviesoje įgyja prasmę toji Senojo Testamento pranašysčių gausybė“. Visų laikų Rašto žinovai, egzegetai ir religijų tyrėjai bando surasti asmenį, kuriam galima būtų pritaikyti senąsias Biblijos pranašystes. Visos pastangos bergždžios, jeigu užmirštamas Kristus. Tik kai jas sugretiname su Kristaus asmeniu, viskas atsistoja į savo vietą. Mes nematėme Kristaus, bet tikime apaštalais, tikime Bažnyčia, tad šiandien su dėkingumu priimkime Kristaus palaiminimą: „Palaiminti, kurie tiki nematę“. Šiandien priimkime dar vieną apaštalo Tomo pamoką. Kai mokiniai jį tikino matę prisikėlusį Viešpatį, Tomas išdidžiai ištare: „Jeigu aš nepamatysiu jo rankose vinių dūrio ir neįdėsiu piršto į vinių vietą, ir jeigu ranka nepaliesiu jo šono – netikėsiu“. Ar pamatuotas, Tomai, tavo išdidumas? Tu gi vienas iš dvylikos rinktinių apaštalų. Rodos, per trejus metus galėjai pažinti savo draugus. Bet tu keli sąlygas: „Jeigu nepamatysiu...“ Kodėl netiki tokiais patikimais liudininkais?

Ar kartais mes šiandien nediktuojam Dievui savo sąlygų? Dažnai tenka išgirsti: „Kol šis kunigas bus mano parapijoje, aš su Bažnyčia neturėsiu jokių reikalų“. Neseniai vienas žinomas meno veikėjas televizijos laidoje viešai pareiškė: „Kol prie kiekvienos parapijos nematysiu senelių prieglaudos, invalidų namų, tol į bažnyčią kojos nekelsiu“. Kaip gražiai pasakytą! O taip norėtusi tą šviesuolį paklausti: „O kiek, tamsta, esi paaukojęs savo bažnyčiai? Diktuojam sąlygas, ieškom pasiteisinimų. Vienas neina į bažnyčią, nes klebonas nelaidojo viešo ateisto. Kitam nepatinka celibatas, dar kitas piktinasi dėl neišardomos santuokos. O dažnai tokie pasiteisinimai slepia apsileidimą ar net nedorą gyvenimą.“

Šiandien negalima nepaminėti dar vienos svarbios Evangelijos vietos: „Imkite Šventąją Dvasią. Kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos, o kam sulaukysite, – sulaukysot“. Savo kančia ir kryžiumi nuplovęs žmonijos nuodėmes, prisikėlęs Kristus deda savo Bažnyčiai vieną pamatinių akmenų – Atgailos sakramentą. Bažnyčia pirmąjį sekmadienį po Velykų pateikdama šią Jono Evangelijos ištrauką tarsi mus klausia: gal dar ne visi esate susitaikę su Dievu? Velykinė išpažintis ir Komunija yra vienas svarbiųjų Bažnyčios įsakymų. Bažnyčia šiandien klausia savo besiblaškančių vaikų: nejaugi ir šiomet, Eucharistijos metais, liksite be Velykinės išpažinties ir Komunijos?

Atvelykio sekmadienis nuo seno vadinamas *Dominica in albis* – Baltasis sekmadienis. Šis pavadinimas siejasi su Krikštu. Pirmaisiais amžiais Krikštas būdavo teikiamas Velyknaktį. Po Krikšto pakrikštytieji būdavo apvelkami baltais drabužiais. Juos nešiodavo visą savaitę iki Atvelykio. Baltas drabužis – tai doro, skaistaus gyvenimo simbolis. Šiandien prisiminkime, kad Krikšto metu visi esame gavę baltą drabužėlį. Velyknaktį atnaujinome Krikšto pažadus ir išsižadėjome piktosios dvasios bei jos darbų. Tegu šis sekmadienis mums tampa sąmoningo tikėjimo sekmadieniu. Tikėjimas tebūna ne graži tradicija, bet reali krikščioniška egzistencija. Neleisk man, Viešpatie, tapti sudžiūvusia šakele.

LAIMINGA KELIONĖ

III Velykų sekmadienis (A)
Lk 24, 13–35

Laimingas žmogus, kuris savo gyvenimo kelionėje sutinka Jėzų. Šiandien turime progą pasvarstyti apie Jėzaus mokinių laimę. Jie sutiko prisikėlusį savo mokytoją. Ką tik girdėjome, kaip Jėzus, „pradėjęs nuo Mozės, primindamas visus pranašus, aiškino jiems, kas visuose Raštuose apie jį pasakyta“. Po Jėzaus pamokymų mokiniai pradeda suvokti kryžiaus prasmę. Dievo žodis juos pažadino naujai vilčiai.

Mes nebuvo tarp Jėzaus sutiktų ir prakalbintų mokinių. Jėzus paliko savo Bažnyčiai Dievo žodžio tarnybą. „Eikite ir padarykite mano mokiniais visų tautų žmones <...> mokydami laikytis visko, ką tik esu jums įsakęs“ (Mt 28, 19). Kokia tai svarbi Bažnyčios pareiga, matome iš daugelio Šventojo Rašto vietų. Antai Apaštalų darbų knygoje skaitome: „Paulius atsidėjo vien tik žodžio tarnystei, liudydamas žydams, kad Jėzus yra Mesijas“ (Apd 18, 5). Savo mokiniui Timotiejui Paulius rašo: „Skelbk žodį, veik laiku ir nelaiku, bark, drausk, ragink su didžiu kantrumu ir kaip išmanydamas“ (2 Tim 4, 2).

Bet jeigu apaštalai taip įsakmiai įpareigoti skelbti Dievo žodį, ar tai neliečia mūsų visų? Kristus kalbėjo: „Kas jūsų klauso, manęs klauso. Kas jus niekina, mane niekina. O kas niekina mane, niekina tą, kuris yra mane siuntęs“ (Lk 10, 16). Šiandien mums dera pažvelgti į savo sąžines, ar kartais neapsileidžiame, ar nenuvertiname Dievo žodžio. Ar neužmirštame, kad „ne viena duona žmogus gyvas, bet ir kiekvienu žodžiu, kuris išeina iš Dievo lūpų“ (Mt 4, 4). Iš tiesų, žmogaus dvasia skursta nemaitinama Dievo žodžiu. Ką tik girdėtoje, Evangelijos ištraukoje kalbama apie nusiminusius Emauso mokinius. Bet jų dvasia bematant atsigavo vos tik iš Jėzaus lūpų išgirdo autentišką Dievo žodį. Po to jie patys tarp savęs kalbėjo: „Argi mūsų širdys nebuvo užsidegusios, kai jis kelyje mums kalbėjo ir atvėrė Raštų prasmę?“ Ne veltui Bažnyčia reikalauja, kad tikintieji dalyvautų šv. Mišių aukoje, kur dalijama ir Dievo žodžio, ir Dievo kūno duona.

Pasekime toliau Jėzaus mokinių kelionę. Bekeliaudami „jie prisiartinio prie kaimo, į kurį keliavo, o Jėzus dėjosi einąs toliau. Bet jie privertė jį pasilikti prašydami: ‘Pasilik su mumis! Jau vakaras arti, diena jau besibaigianti...’“ Tolesni įvykiai labai primena Jėzaus elgesį Paskutinės vakarienės metu: „Vakarienuodamas su jais prie stalo, paėmė duoną, sukalbėjo palaiminimą, laužė ir davė jiems. Tada jų akys atsivėrė, ir jie pažino Jėzų...“ Duonos laužymas tapo svarbiausia Bažnyčios apeiga – regimuoju dieviškos meilės ženklų. Apaštalų darbų knygoje apie pirmuosius krikščionis rašoma: „Jie savo namuose tai vienur, tai kitur laužydavo duoną <...>, garbindami Dievą“ (Apd 2, 46–47). Vėliau duonos laužymo apeiga imta vadinti Eucharistine auka, arba tiesiog Mišiomis. Katekizmas Eucharistiją vadina „viso krikščioniško gyvenimo viršūne“ (KBK 1324).

Per visus amžius Eucharistinė auka yra krikščioniškojo gyvenimo širdis, todėl Bažnyčia savo vaikus labai įsakmiai įpareigoja kiekvieną sekmadienį ir šventadienį dalyvauti šventųjų Mišių aukoje. Katalikas, sąmoningai ir sistemingai šią pareigą apleisdamas, skurdina savo dvasią ir didina savo nuodėmių našta. Naujajame Katalikų Bažnyčios katekizme rašoma: „Bažnyčia įpareigoja tikinčiuosius ‘sekmadieniais ir per šventes dalyvauti dieviškoje liturgijoje’ ir bent kartą per metus priimti Eucharistiją, jeigu įmanoma velykiniu laiku, tam pasirengus Sutaikinimo sakramentu“ (KBK 1389). Šis Katekizmo sakinytis primena dvi pareigas: pirma – sekmadieniais ir per šventes dalyvauti šv. Mišiose ir antra – bent kartą per metus priimti Švenčiausiąjį Sakramentą. Be to, Bažnyčia labai rekomenduoja dažnesnę Komuniją. „Tikintieji, jei yra reikiamai pasirengę, turėtų priimti Komuniją kiekvieną kartą, kai tik dalyvauja Mišiose“ (KBK 1388). Žinoma, neužmirškime šv. Pauliaus žodžių: „Teištiria žmogus pats save ir tada tevalgo tos duonos ir tegeria iš tos taurės“ (1 Kor 11, 28).

Emauso mokiniams Kristus ištare: „O jūs neišmanėliai! Kokios nerangios jūsų širdys tikėti tuo, ką yra skelbę pranašai!“ Kodėl Jėzus savo mokinius pavadino neišmanėliais – šiuo užgauliu žodžiu? Paaiškinimą duoda pačių mokinių žodžiai: „Mes tikėjome, kad jis atpirksias Izraelį. Dabar po viso to jau trečia diena, kai tai atsitiko“. Šie vyrai, kaip ir visi kiti žydai, tikėjo, kad Jėzaus karalystė bus politinė. „Viešpats bus karalius visoje žemėje – tą dieną bus vienas Viešpats ir vienas jo vardas“ (Zch 14, 9). Po Jėzaus mirties visos viltys matyti žemėje viešpataujantį Jėzų žlugo.

Ak, ir mes norėtume kitokio mesijo. Norėtume tvirtos, dosnios rankos. Mūsų valstybėje vykstantys įvairūs balsavimai akivaizdžiai parodo mūsų troškimą sulaukti tokio mesijo, kuris parūpintų duonos ir žaidimų. Kristaus Bažnyčia, kuri neteikia pramogų, mūsų jau nebedomina. Statistika rodo, kad tik 10 proc. mūsų šalies tikinčiųjų sekmadieniais dalyvauja šv. Mišiose. O kur kiti? Jie prie televizorių, pramogauja. Nebūkime neišmanėliai, kurie be duonos ir žaidimų daugiau nieko nežino. Stebėkime laiko ženklus! Neužmerkime akių prieš moralinį purvą,

užliejantį mūsų miestus ir kaimus. Be Dievo joks „mesijas“ neatneš mūsų šaliai klestėjimo. O, kad tai būtų tik neišmanymas! Bet, deja, dažnai mes tiesiog niekiname dieviškuosius slėpinius. Nejaugi gali jaustis Bažnyčios nariu, jeigu nepalaikai su ja jokio ryšio!

Netrukus bus tęsiama Eucharistinė auka. Kunigas paėmęs taurę įsipils vyno, kuris taps Kristaus krauju. Bet prieš tai į vyno taurę įlašins kelis lašus vandens. Ši apeiga vadinama vandens ir vyno slėpiniu. Lašelis vandens reiškia žmogiškąją prigimtį. Šv. Komunijos metu žmogiškoji prigimtis vienijasi su dieviškąja, kaip tas vandens lašelis su vynu. Patekęs į taurę jis jau neatskiriamas nuo vyno. Tai krikščioniškojo gyvenimo idealas: susivienyti su Kristumi panašiai kaip vandens lašelis vienijasi su vynu. Eucharistijos metais atkurkime savo krikščioniškąją tapatybę. Pats laikas mums atsibusti iš dvasinio snaudulio.

GERASIS GANYTOJAS

IV Velykų sekmadienis (A)

Apd 2, 14. 36–41; 1 Pt 2, 20–25; Jn 10, 1–10

Gerojo ganytojo paveikslas, kurį šiandieną primena Evangelija, yra paimtas iš Kristaus laikų ūkinės veiklos. Avių ūkis buvo daugelio ano krašto žmonių pragyvenimo šaltinis. Šis ūkis buvo labai paprastas. Vasaros metu avių banda būdavo išleidžiama į ganyklas ir jose pasilikdavo iki vėlyvo rudens. Nakčiai avis sugindavo į aptvarus, kad žvėrys ar vagys, pasinaudoję tamsa, jų nepagrobtų. Iš akmenų būdavo sukraunama tvirta siena, kurios vienoje vietoje įrengiami saugomi vartai. Švintant prie aptvaro ateidavo avių ganytojas, kuriam sargas atkeldavo vartus, ir jis, savąsias šaukdamas vardais, išsivesdavo į ganyklą. Atsitikdavo, kad naktį aptvarą užpuldavo plėšikai, kurie, naudodamiesi tamsa, įsibraudavo pro užtvartą ir padarydavo kaimenei didelių nuostolių. Jėzus iš anksto įspėja, kad jo Bažnyčioje atsiras netikrų ganytojų, kurie pasirodys kaip vagys ir plėšikai. „Sergėkitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių kailyje, o viduje yra plėšrūs vilkai. Jūs pažinsite juos iš vaisių“ (Mt 7, 15–16).

Nuo pat Bažnyčios gyvavimo pradžios buvo netikrų mokytojų, klaidingų pranašų, vilkų avies kailyje. Jų blogi pavyzdžiai Bažnyčiai sudavė skaudesnius smūgius negu išorės priešai. Šv. Paulius kalba apie netikrus mokytojus, klatingus darbininkus, besidedančius Kristaus apaštalais. Pasak Pauliaus, ir „pats šėtonas sugeba apsimesti šviesos angelu“ (plg. 2 Kor 11, 13–14). Savo mokinį Timotiejų Paulius perspėja: „Ateis toks laikas, kai žmonės nebekąpės sveiko mokslo, bet pasidavę savo įgeidžiams <...> nukreips ausis nuo tiesos, o atvers pasakoms“ (2 Tim 4,3–4).

Šiandien vilkais, prisidengusiais avių kailiais, galima vadinti neribotos laisvės puoselėtojus. Ak, koks gražus žodis laisvė! Tegyvuoja laisvė! Laisvė moteriai pasirinkti gimdyti ar atsikratyti negimusio kūdikio; laisvė paaugliui – ar galima meilę varžyti; laisvė mokyklai, laisvė televizijai, laisvė spaudai. Vienintelis „blogis“, kurį reikia užmiršti, – tai atsakomybė. Tad šalin Dievo įstatymai, šalin Bažnyčia su savo pasenusia etika, šalin senos mados!

Deja, ir Dievo tarnų atsiranda tokių, kurių nepavadinsi geraisiais ganytojais. Jau mažame, paties Jėzaus Kristaus pasirinktame apaštalų būrelyje vienas tapo išdaviku. Vienas iš dvylikos. Nereikėtų stebėtis, kad ir mūsų dienomis galbūt vienas iš dvylikos nueina Judo keliais. Kunigystės šventimai žmogaus neapsaugo nei nuo pagundų, nei nuo žmogiškųjų silpnybių. Tenestebina mūsų, kad ir Kristaus laikais, ir pirmaisiais amžiais, ir viduramžiais, ir juo labiau mūsų laikais yra papiktinimų. Bet neužmirškime šimtų dorų Lietuvos kunigų, dirbančių Lietuvos miestuose ir kaimuose. Šiandien prisiminkime tuos ištikimus ganytojus, kurie yra Bažnyčios pasididžiavimas. Už juos šiandien, Gerojo Ganytojo sekmadienį, dera pasimelsti, kad Viešpats juos globotų ir laimintų jų šventas pastangas beriant Evangelijos grūdą.

Šiandien Evangelija kaip kontrastą avių vagims ir plėšikams mums rodo Gerąjį Ganytoją. Amžino atminimo prelatas Ladas Tulaba savo pamoksle apie Gerąjį Ganytoją rašo: „Kristus yra Gerasis Ganytojas. Toks jis buvo, toks yra, toks bus iki amžių pabaigos. Nemato šiandien jo vaikščiojančio po žemę mūsų akys, bet jaučia mūsų sielos, maitinamos jo dangiška Duona Eucharistijoje. Negirdi mūsų ausys nūdien jo švelnaus balso. Bet jis skamba mūsų širdyse, aidi mūsų sąžinėse, jį juntam per meilę ir malonę. Gerasis Ganytojas nematomai, bet realiai, vadovauja Bažnyčioje savo avelėms per savo iš žmonių parinktus ir pašvęstus ganytojus“.

Anglų rašytojas Kelly sovietiniais laikais buvo patekęs į Vladimiro kalėjimą, kuriame tuo laiku buvo kalinami ir du Lietuvos vyskupai – arkivyskupas Mečislovas Reinys ir arkivyskupas Teofilus Matulionis. Išėjęs iš kalėjimo Kelly parašė atsiminimų knygą, kurioje, beje, pasakoja, kad minėti vyskupai savo kilnia laikysena padėjo jam išvengti

savižudybės. Tardymai, kankinimai jį buvo privedę prie visiškos desperacijos. Tai pastebėjęs vyskupas Reinys pamėgino su juo susidraugauti. Pirmoji vyskupo pagalba buvo medžiaginė: dalydavosi gaunamu iš Lietuvos maistu. Bendraudamas su kilniu vyskupu Kelly atgavo prarastą vaikystės tikėjimą ir norą gyventi. Čia susipažino ir su kitu Lietuvos kankiniu Teofiliumi Matulioniu. Savo atminimų knygoje Kelly pabrėžia, jog šie du lietuviai Vladimiro kalėjime jam ir kitiems kaliniams buvo tartum Dievo pasiuntiniai, įkvėpę kantrybės, stiprinę tikėjimą ir pasitikėjimą.

Šiandien, Gerojo Ganytojo sekmadienį, mes su pasididžiavimu galime kalbėti apie Lietuvos Bažnyčios ganytojus. Prisiminkime mums žinomas pavardes: Giedraitis, Valančius, Baranauskas, Skvireckas, Matulionis, Paltarokas, Ramanauskas, Borisevičius, Reinys. Šiandien tarp šitų kilnių asmenybių jau dera kalbėti ir apie neseniai užgesusį mūsų tikėjimo švyturį kardinolą Sladkevičių.

Šiandien dera prisiminti ir tai, kad kiekvienas krikščionis yra ganytojas. Tėvai yra savo šeimų ganytojai, mokytojai – mokinių, valdžios atstovai – pavaldinių. Visi mes esame atsakingi ne tik už save, bet ir už visus, kurie vienokiu ar kitokiu būdu nuo mūsų priklausoma.

Lietuvos vyskupai paskelbė laišką Maldos už pašaukimus savaitei, kuriame visus tikinčiuosius ragina rūpintis pašaukimais. Penkiasdešimt metų ateistinio siautėjimo paliko mūsų Bažnyčiai gilių žaizdų, kurios dar toli gražu neužgijusios. Tad prašykime Viešpatį, kad siųstų daugiau darbininkų į savo pjūtį.

Parengė V. S.

Kardinolo A. J. Bačnio Velyknakčio pamokslas Vilniaus arkikatedroje bazilikoje

2005 03 26

Brangieji,

Šią šventą naktį Bažnyčia budi ir meldžiasi apmąstydamą mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Prisikėlimo slėpinį. Naktis, kurią perskrodžia šviesos srautas, uždegantis mūsų širdis tikėjimu: Kristaus kančios, mirties ir prisikėlimo dėka nuodėmės sutemos – įveiktos! *Štai ta naktis*, – giedama *Exultet* giesmėje, – *kurioje ugnies stulpas išskleidė nuodėmės tamsą. [...] Štai ta naktis, kurioje, mirties pančius sutraukęs, Kristus Nugalėtojas pakilo iš kapo.*

Prisikėlęs Kristus nurito akmenį nuo žmonijos nuodėmių kapo, pakviėdamas Bažnyčią į tikėjimo kelionę. Ji veda iš ydų į dorybes, iš nuodėmės į malonę. Ne tuščiai prabyla per amžius krikščionis lydintys žodžiai: *šios nakties šventimas traukia nuo kalčių, nuodėmės plauna, puolusiems gražina nekaltumą, nuliūdusiems – džiaugsmą, maldo neapykantą, vienija širdis, palenkia išdidumą.* Visų su Bažnyčia budinčių šią laukimo naktį širdys kupinos džiaugsmo ir jaudulio, nes tikėjimas mums byloja – vyksta mūsų išvadavimas. Pasak šv. Pauliaus, *Kristus ištrynė mus kaltinantį skolos raštą ir panaikino jį prismeigdamas prie kryžiaus (Kol 2, 14).*

Kokia baisi yra nuodėmė, kuriai atpirkti Dievas turėjo būti žmonių rankomis prikaltas ant kryžiaus! Nuodėmė suardė Dievo ir žmogaus ryšį. Ji iškreipė dieviškąją atvaizdą žmoguje. Nuodėmė sukėlė nesantaiką tarp žmonių. Ji supriešino mus pačius su savimi. Nuodėmė pažeidė giliausias žmogiškosios egzistencijos šaknis, nugramzdindama žmogų į nevilties ir tamsos gelmes.

Tačiau Dievas nepalieka žmogaus slegiančioje vienuoje. Jis dar kartą leidžiasi į blogio alinamą žemę ieškoti savo nupuolusio kūrinio. Dievo kelionė baisi, nes Jis eina susitikti su žmogumi skausmo, kančios, mirties keliu. Jis įveikia savo kūrinio pyktį, patyčias, netikėjimą. Tai kaina, sumokėta už nuodėmę, už kiekvieną iš mūsų. Kristaus kryžiuje spindi didžiausia meilė ir gailėstingumas žmogui.

Šianakt Bažnyčia išdrįsta giedoti: *Tikrai laiminga ta kaltė, kuri sulaukė tokio didžio Atpirkėjo!* Tai vilties šūksnis, kuriuo skelbiamas tikėjimas, kad Dievo galybė net ir iš blogio gali padaryti gera. Pasak šv. Pauliaus, *Kur buvo pilna nuodėmės, ten dar apstesnė tapo malonė (Rom 5, 20).*

Kas mums yra šie Šventojo Rašto žodžiai? Kaip Kristaus atpirkimas gali paliesti mūsų gyvenimą? Pirmieji išgelbėjimo vartai tai – Krikšto sakramentas. Tai Kristaus atpirkimo vaisius, kuris iš nuodėmės mirties perkelia į gyvenimą malonėje. Tačiau atpirkimo malonė suteikiama tik per tikėjimą. Tai reiškia, kad kiekvienas iš mūsų turime suvokti atpirkimą, suvokti, koks jis mums būtinas, ir gyventi atpirkimu atsiverdami Dievo malonei.

Malonė ir nuodėmė yra dvi priešingos tikrovės, kurios kasdien mūsų laukia. Šiandien ne vienas krikščionis nuodėmę „įteisino“ kaip natūralią savo gyvenimo dalį: žiniasklaidos, „šiuolaikiško galvojimo“ sutrikdyti žmonės jos nebeįžvelgia. Daugelis net nebežino, kas ta nuodėmė. Todėl visuomenę apima dvasinė mirtis. Velykų varpai jai skelbia tik dar vienos kūniškos puotos pradžią.

Nuodėmė yra mums visiems būdinga tikrovė. Apie ją šv. Jonas rašo: *Jei sakytumė, jog neturime nuodėmės, klaidintume patys save, ir nebūtų mumyse tiesos. Jeigu išpažįstame savo nuodėmes, jis ištikimas ir teisingas, kad atleistų mums nuodėmes ir apvalytų mus nuo visų nedorybių (1 Jn 1, 8–9).*

Žmogui nelengva išvelgti ir pripažinti savo nuodėmingumą, savo nepajėgumą išsivaduoti nuo kalčių naštos. Tikintysis turi apšviesti visus savo dvasinių namų kampus, sunaikinti tai, kas priklauso, pasak šv. Pauliaus, „senajam raugui“ – nuodėmei ir sugedimui, idant galėtų su tikėjimu priimti Dievo gailestingumo dovaną. Norėdami įžengti į Velykų šviesą, būtinai turime atsižadėti savo nuodėmių, savo kalčių nakties. Gimtosios nuodėmės sužeistas žmogus nuo šiol gali sakramentų malonės dėka, meldamas atleidimo, būti drauge su Kristumi Jo įkurtoje Bažnyčioje.

Kristaus Prisikėlimo šventė mums byloja – esame Atpirkėjo išgelbėti, tačiau šios malonės nepatirsime be asmeninių pastangų. Kristus savo mirtimi ir prisikėlimu mus iš *tikrųjų* išgelbėjo, tačiau šis išgelbėjimas turi tapti *mūsų*. Krikščionis priima Kristaus išgelbėjimą atsisakydamas nuodėmės, atsižadėdamas blogio. Taip jis drauge su Kristumi pereina iš mirties į gyvenimą.

Ne mūsų valios pastangoms įveikti nuodėmės padarinius. Maldaukime Dievo Avinėlio, kuris naikina pasaulio nuodėmės, kad sunaikintų mūsų kaltes. Nuplauti Krikšto vandeniui, tačiau gyvenimo kelyje vėl nuodėmės paliesti, galime atgimti iš naujo Sutaikinimo sakramento dėka. Atgimti gailesčio už savo nuodėmės dėka. Tai naujo žmogaus gimimas. Velykų žmogaus, kuris sąmoningai priima Kristaus atpirkimo dovaną, kuris atskleidžia Dievui savo nuodėmės naktį, idant ją nušviestų Prisikėlusiojo šviesa.

Per Velykas Bažnyčia džiūgauja dėl nuodėmių atleidimo: atleidžiama ne tik naujai pakrikštytiesiems, bet ir visiems, kurie nuoširdžiai apgailėję savo kaltes pasirošę priimti Kristų Švenčiausiąjame Sakramente. Dievas nori žmonių laimės. Jis pasilieka su žmogumi šioje žemėje ir po Prisikėlimo. Jis supranta, kad ten, kur skverbiasi nuodėmė, turi būti ir Atpirkėjas. Jėzus yra su mumis, tarp mūsų. Jis pasirošęs ateiti į kiekvieną atgailos nuskaistintą širdį, kad būtų jos Išganytojas, kad būtų jos Prisikėlimas. Būtent šis susitikimas su gyvuju Dievu ir yra tikrosios krikščionio Velykos! Tik išgyvendami šį susitikimą mes galime kartoti krikščionių liturginį himną:

Jis mus išvedė:

Iš vergijos į laisvę,
Iš liūdesio į džiaugsmą,
Iš gedulo į šventę,
Iš tamsos į šviesą,
Iš vergovės į atpirkimą.

Todėl jam šaukime: „Aleliuja!“

Kardinolas Audrys Juozas Bačkis
Vilniaus arkivyskupas metropolitas

Kardinolo A. J. Bačkio pamokslas Vilniaus arkikatedroje bazilikoje Kovo 11-osios proga

Brangieji,

Šiandien minime Tautos šventę. Susirinkome į Vilniaus arkikatedrą maldai už Tėvynę. Kokia gi ta mūsų malda? Ar tai padėkos malda, ar atgailos malda? Ar meldamiesi ko nors prašome, galvojame apie rytdieną arba skundžiamės ir ieškome suraminimo? O gal tik kručiuiname lūpas, mintimis klaidžiodami po visai kitas erdves? Juk vis labiau tolsta nerimo kupini laikai, kai maldos žodžiai aidėjo ne tik bažnyčiose, bet ir miesto gatvėse, kai grėsmių akivaizdoje pajutę savo silpnumą mes visi kėlėme rankas ir širdį į Dievą maldaudami pagalbos...

Išblėso naktinių laužų žarijos, išardyti laikini altoriai, tauta įniko į kasdienius darbus... Ar malda už Tėvynę taip pat pasikeitė, nuslinko į praeitį? Ar ji liko tokia pat nuoširdi, kaip anomis bundančių vilčių dienomis? Atsakymas į šiuos klausimus yra aiškus, jei tik suprantame, kad be maldos negalime išsaugoti iškovotos laisvės. Dar svarbiau – jei suprantame, kad be maldos nepajėgiame gyventi laisve ir laisvėje.

Visų pirma nevalia apleisti padėkos Dievui ir tiems, kurie savo gyvybės kaina ir Aukščiausiojo duotų gabumų dėka, nuoširdžiu pasiaukojimu ir tyliu darbu iškovojo, kūrė, puoselėjo laisvą gyvenimą mūsų Tėvynėje.

O drauge matome, kad šiandien, po penkiolikos Nepriklausomybės metų, tebeturime daug vargų ir sunkumų, kurie slegia mūsų širdis, kelia nerimą dėl tautos ateities. Ne kiekvienas pajėgia sudurti galą su galu; akis bado nepagarba žmogui, šeimai, gyvybei; sunku auklėti jaunąją kartą perteikiant jai ne tik materialinę pagrindą, bet ir žmogišką jautrumą, pagarbą, sąžiningumą bei Tėvynės meilę. Tad ar pajėgus žmogus vien savo jėgomis gyventi laisvėje ir darnoje?

Žmonija vis dažniau užmiršta, kad pirmą kartą nuodėmė suardė ne tik žmogaus ir Dievo ryšį, bet ir žmonių tarpusavio ryšius. Juos įmanoma atkurti tik pasaulio Atpirkėjo Jėzaus Kristaus dėka. Tai yra mūsų, krikščionių, Geroji Žinia, kurią privalome ne tik skelbti, bet visų pirma patys ja gyventi.

Šios dienos Evangelija mums atskleidžia labai svarbią krikščionio laikyseną maldos ir artimo atžvilgiu. Žmogui būdinga greičiau pamatyti kito nuodėmę, kito trūkumus ir jais pridengti savuosius. Politikoje, žiniasklaidoje, šeimoje dažnai regime kritikuojant ir smerkiant vieni kitus, bet labai retai išgirstame nuoširdžios atgailos ar atsiprašymo žodžius. Baimė būti nuteistam verčia žmogų gintis puolant kitą, dangstyti melu, išsisu-

kinėti. Tačiau tokiu būdu žmogus tik daugina savo kalčių naštą, leidžiasi į kompromisus su savo sąžine.

Baimė dėl savo nuodėmių yra nugalima tik pažinus Dievo gailestingumą, kuri mums atskleidžia Kristus, be kaltės prisiėmęs visos žmonijos kaltes. Visos, vadinasi, ir mūsų. Ar mes norime, sutinkame, kad mūsų nuodėmės būtų atpirtos? Štai šaltinis nuolankios krikščionio maldos, kuri jį patį išvaduoja iš baisios kaltės nelaisvės. Visų pirma reikia atgailoti ir melstis už savo nuodėmes – tam, kad galėtume būti gailestingi kitiems. Mokyti smerkti nuodėmę ir mylėti nusidėjėlių galime pradėti tik nuo savęs.

Gražių pavyzdžiu Kristus mums rodo muitininką, kuris stovėjo atokiai ir nedrįso nė akių pakelti į dangų, tik mušėsi į krūtinę, maldaudamas: „Dieve, būk gailestingas man nusidėjėliui!“ Kristus labai aiškiai sako: „Šitas nuėjo į namus nuteisintas“ (Lk 18, 13). Tik išmeldęs savo paties kalčių atleidimą, krikščionis gali savo malda padėti atstatyti kitų suirusius ryšius su Dievu bei su žmonėmis. Kiek daug įstengia žmogaus malda! Bažnyčios istorija mums liudija nuostabius atvejus, kai karšta ir pasitikinti malda pakeitė žmonijos istoriją, įveikė žmogaus jėgomis nepakeliamus sunkumus, leido atlikti nuostabius žygdarbius.

Gera malda mus visada atgręžia į kitą žmogų. Tačiau yra ir veidmainiška malda, apie kurią mums kalba ant-rasis evangelinis pavyzdys. „Dėkoju tau, Dieve, kad nesu toks, kaip kiti žmonės“ (Lk 18, 11). Fariziejus vardija savo gerus darbus, tačiau šie jo geri darbai nedžiugina nei Dievo, nei žmonių, nes jie užnuodyti pui-kybe ir savanaudiškumu. Jo vadinamųjų gerų darbų sąrašas – tai paprasčiausios pareigos, kurias atlieka kiekvienas padorus žmogus. Kodėl taip nemalonu gir-dėti fariziejaus malda?

Svarbu dorai gyventi, svarbu daryti gera, tačiau dar svarbiau būdas, kaip mes tai darome, kaip žvelgiame į kitą žmogų, kai imamės jam padėti. Mūsų geri darbai gali greitai virsti veidmainyste, savęs sureikšminimu ir iš-kėlimu kitų akyse. Girdėjome, kaip pranašo Ozėjo lūpo-mis Dievas sako: „Noriu ištikimos meilės, o ne aukos“ (Oz 6, 6). Ar paaukotas pinigais, drabužiais, maistas paly-dimas mūsų nuoširdžia užuojauta ir solidarumu su sto-kojančiais? O gal tai tik mūsų tuštybės ir išdidumo de-monstravimas, savęs reklama? Ar iš meilės darome ge-rus darbus? Motina Teresė mėgo sakyti savo seserims: „Darykite mažus darbus su didele meile“.

Geri darbai įgauna vertę ir suspindi amžinybės spal-va tik tuomet, kai mes sekame Dievo gailestingumu. Dievas, matydamas žmonių nuodėmes, nepasmerkė jų, nenuteisė, bet pats atėjo į žemę, prisiėmė kitų žmo-nių nuodėmes, kad jie būtų išvaduoti. Nekaltas Kris-tus mirė už kaltuosius, kad juos išgelbėtų. Jis neskirstė žmonių į gerus ir blogus. Jis mylėjo visus ir darė gera visiems.

Taip ir mes turime daryti. Negalime atskirti Dievo nuo artimo. Turime atminti, kad gerį nešti įmanu tik Dievo malonės dėka. „Be manęs jūs nieko negalite“ (plg. Jn 15, 5), – sako Kristus. Patys vieni, be Dievo, mes esame pažeisti gimtosios nuodėmės, pasimetę ir nusiminę, pikti ir savanaudžiai, nepajėgūs išlaikyti darnių ryšių net su pačiais artimiausiais žmonėmis. Ką ir kalbėti apie visos tautos vienybę! Tik Kristus, mūsų Išganyto-jas, gali mums padėti atverti savo širdis, išpažinti nuo-dėmes ir įsileisti Jo malonę, kurios dėka skleistume gė-rį pasaulyje.

„Sugrižkite pas Viešpatį!“ (Oz 14, 3) – ragina šios die-nos skaitinys. Penkiolika metų kūrėme savo Nepriklau-somybės rūmą. Šiandien labai sąžiningai paklauskime savęs: ar buvo Dievas tarp mūsų? Ar leidome Jo šviesai nutvieksti mūsų sąžinių kertes? Ar išpažino-me savo slaptas nuodėmes, kurios it rūdys graužia mūsų sąžines? Ar supratome, kad be Jo pagalbos ne-įstengsime gyventi laisvėje ir kurti gerį?

„Jei laikysitės mano mokslo, jūs iš tikro būsite mano mokiniai; jūs pažinsite tiesą, ir tiesa padarys jus lais-vus“ (Jn 8, 31–32), – sako Kristus.

Neišeikime iš šios šventovės nuoširdžia atgaila neat-siprašę Dievo už savo nuodėmes ir nepaprašę Jo malonės melstis už tuos mūsų brolius ir seseris, kuriuos šiandien labiausiai kritikuojame ir barame. Maldauki-me Dievo pagalbos tvirtai pasirinkti gerį ir dosniai, su meile jį duoti net tiems, kurie mūsų nemylė. Paskutinės gavėnios dienos mus dar labiau gręžia į Atpirkėją. Jo meilės revoliucija pakeitė viso pasaulio veidą. Paseki-me Jo pavyzdžiu ir išdrįskime, Dievo padedami, kaip mus ragina apaštalas Paulius, blogį nugalėti gerumu.

Kardinolas Audrys Juozas Bačkis
Vilniaus arkivyskupas metropolitas

Popiežius pabrėžia Atgailos sakramento reikšmę

(KAP) Popiežius Jonas Paulius II paragino kunigus priminti tikintiesiems išpažinties pareigą. Kovo 14 d. Vatikano spaudos tarnybos paskelbtoje žinioje Apaštališkosios penitenciarijos kurso apie išpažintį bei atgailą dalyviams popiežius pabrėžia, jog Atgailos sakramentas ir Komunijos priėmimas artimai susiję. Tikrai tas, kuris neturi sunkios nuodėmės, gali priimti Komuniją. Popiežius akina kunigus „aiškiai ir paprastai“ skelbti teisingą mokymą apie išpažinties būtinumą. „Gyvename visuomenėje, kuri, regis, yra praradusi Dievo, taip pat nuodėmės pajautą“, – pabrėžia Jonas Paulius II. Tokiomis aplinkybėmis kvietimas atsiversti tampa dar svarbesnis. Popiežius taip pat primena, jog artimą Eucharistijos ir Atgailos sakramento ryšį liudija ir šv. Mišių apeigos. Čia daug elementų, kreipiančių dėmesį į „apsivalymo ir atsivertimo“ būtinybę.

Popiežius įspėja jaunimą dėl neapykantos ir egoizmo

(KAP) Popiežius Jonas Paulius II paragino jaunuosius katalikus vengti neapykantos, egoizmo ir neiškoti netikros laimės. Romos Laterano bazilikoje vykusiame renginyje, skirtame pasirengti Pasaulinei jaunimo dienai, kardinolas Camillo Ruini perskaitė popiežiaus laišką, kuriame apgailestaujama dėl moralinių kriterijų praradimo ir tėvo bei motinos figūrų stygiaus. Laiške popiežius akina jaunuolius prisidėti prie „meilės civilizacijos“ statydinimo ir dėti naują viltį į Kristų. Maldos susitikime vyskupiškojoje popiežiaus bažnyčioje dalyvavo 10 tūkst. jaunųjų katalikų iš Romos miesto ir Lacijaus srities. Pasaulinė jaunimo diena vyks šių metų rugpjūčio 15–21 d. Kelne.

Kardinolas Poupard'as už naują tikėjimo ir proto sąjungą

(KAP) Pasak Popiežiškosios kultūros tarybos prezidento kardinolo Paulio Poupard'o, šiandien reikalinga nauja tikėjimo ir proto sąjunga. Tačiau sykiu kardinolas atkreipė dėmesį, jog tokiam tikėjimo bei proto bendrabūviui šiandien labai kliudo kultūrinės tendencijos. Kaip tokias kliūtis Poupard'as įvardijo reliatyvizmą, abejingumą ir prietaringumą. Popiežiškosios kultūros tarybos prezidentas kalbėjo kovo pradžioje Didžiosios Britanijos Oksfordo universitete Popiežiškosios kultūros tarybos ir Blackfriars Hall surengtoje konferencijoje „Mokslas, tikėjimas ir kultūra“. Kardinolo Poupard'o žodžiais, tikėjimo ir proto sąjungos linkme žengti „keturi žingsniai“. Pirmąjį žingsnį žengęs Vatikano I Susirinkimas, atmetęs du vienas kitam priešingus klaidingus požiūrius – fideizmą ir racionalizmą. Antrasis žingsnis žengtas su Vatikano II Susirinkimu, deklaracijoje apie Bažnyčią šiaandiniame pasaulyje *Gaudium et spes* pabrėžus mokslinių tyrimų autonomiškumą. Trečiąjį žingsnį žengęs popiežius Jonas Paulius II, įsteigdamas komisiją „Galilėjaus bylai“ išspręsti. Ketvirtasis žingsnis buvęs mokslininkams skirta Šventųjų 2000 metų šventė, kurioje dalyvavo 2 500 asmenų iš viso pasaulio. Tuomet buvo pradėtas projektas „Mokslas, teologija ir būties klausimas“, kuriame dalyvauja Romos popiežiškieji universitetai.

Kardinolas Staffordas apgailestauja dėl Atgailos sakramento nuvertėjimo

(KAP) Apaštališkosios penitenciarijos vadovas kardinolas Jamesas Staffordas apgailestavo dėl daugybės katalikų nutolimo nuo Atgailos sakramento. Pasak kovo 11 d. Austrijos katalikų žinių agentūros *Kathpress* paskelbto pranešimo, interviu Vatikano radijui kardinolas Staffordas pareiškė, jog jau popiežius Jonas Paulius I yra kritiškai akcentavęs, kad nuo Vatikano II Susirinkimo daugiau žmonių eina Komunijos, bet mažiau – išpažinties. Tai, kad Atgailos sakramentas neabejotinai išgyvenęs „krizę“, pasak kardinolo, liudija ir statistiniai tyrimai. Pagrindinė to priežastis yra nuodėmės suvokimo praradimas. Kartais, pasak kardinolo, net apskritai abejojama nuodėmės sąvoka. Staffordas apgailestavo, jog šiandien daug katalikų ilgą laiką eina Komunijos, neatlikdami išpažinties.

BAŽNYČIOS ŽINIOS

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
Šventaragio 4
Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios
informacijos centras
Papilio 5, LT-44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas
arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ
Nariai: vysk. Jonas Boruta SJ
vysk. Jonas Kauneckas
kun. Artūras Jagelavičius
kun. Leonas Povilas Zaremba SJ
kun. Lionginas Virbalas SJ
kun. Kęstutis Rugevičius
Vyskupijų atstovai:
kun. Arūnas Poniškaitis
diak. Domas Gatautas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

Vita Filipova / Kazlų Rūda
Juratė Kadusauskaitė / Marijampolė
kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kun. Saulius Stumbra / Klaipėda
Laima Zimkienė / Šiauliai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio 5
LT-44275 Kaunas, Lietuva

TELEFONAI

Redakcija: 323 853
Platinimo tarnyba: 322 776
Faksas: 323 853
El. paštas: lkbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Studentų 48a
LT-51367 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2005, „Bažnyčios žinios“